

DARBININKAS

LVI NO. 63

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS

TUESDAY, SPALIS . OCTOBER 5, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Monetarinis Fondas sutarė kaip tvarkyti valiutų krizę

(sp) — Tarpt. Monetarinis Fondas, posėdžiavęs Washingtone visą savaitę, visų monetarinės krizės reikalų nesutvarkė, bet pasirinko kelio kryptį. Priimtoji rezoliucija niekam neprivaloma, bet ne daug kas panorės nuo jos atsistiegti.

Pirma, raginama kaip galint greičiau bendromis jėgomis sugrįžti prie naujai sutartų pastovių valiutų paritetų.

Antra, padėti Fondui sugrįžti prie normalių operacijų, kurias toji krizė suardė.

Trečia, atsisakyti pasireiškusių tendencijų trukdyti prekybos laisvę įvairiomis importų varžančiomis priemonėmis.

Anglai lieka Maltos bazėje

Valletta. — Naujoji Maltos vyriausybė panorėjo gauti daugiau pinigų iš Anglijos už teisę naudotis laivyno baze Maltoje, todėl šio tikslo siekdama griežėsi net šantažo.

Pirmiausia išakė iškraustyti NATO štabą, kuris tvarko laivyno dalinius vakarinę Viduržemio jūros dalį. Reikalavimas buvo patenkinamas, bet Maltos gyventojai protestais parodė savo nepasitenkinimą. Jei ginčo metu būtų įvykę rinkimai, darbiečių vyriausybė būtų pralaimėjusi.

Ginčui pasinaudoti paskubėjo Maskva, tuojau pasiuntusi Maltos savo ambasadorių iš Londono pamėginti ką nors laimėti. Buvo pasiūlyta paskolų tariai lengvomis sąlygomis, bet paprašyta leist pasinaudoti uosto įrengimais savo laivams remontuoti. Darbiečių vadas šito pasiūlymo nedrįso priimti, todėl Anglija paprašyta su savo baze toliau pasilikti. Nuoma už visų bazės įrengimų naudojimą padidinta ir NATO bazė Maltoje pasilieka. Naujos sutartys bus pasirašytos šesiu mėnesių bėgyje.

— Jeigu V. Vokietijos Bundestagas neratifikuoatų vyriausybės pasirašytų sutarčių su Rusija ir Lenkija, tada būtų paleistas parlamentas ir skelbiami nauji rinkimai šitam vyriausybės Rytų politikos klausimui išaiškinti. Opozicija (kr. dem.) vis jai prikaišioja, kad atidavė tomis sutartimis Vokietijos teritoriją tinkamos kompensacijos už tai negavus.

— Iš Kinijos iškvėjęs Prancūzijos ambasadorius skelbia, kad Kinijoje dabar vyksta svarbių dalykai, bet jis negali pasakyti nė kas ten vyksta, nė kaip jie pasibaigs.

— P. Vietnamo prezidento rinkimuose pereitą sekmadienį balsavo daugiau kaip 90 proc. registruotų rinkikų. Išrinktas Thieu didele dauguma. Dar nepaskelbta, koks procentas buvo sugadintų kortelių.

— Iš Anglijos išvaryti Sovietų šnipai pereitą sekmadienį išvyko laivu į Leningradą. Tarpe jų penkiolikos, kuriems nebeleista sugrįžti po atostogų į Angliją, yra ir lietuvis Vaigauskas, kuris buvo priskirtas prie J. Tautų sekretariato New Yorke nuo 1960 iki 1963.

Derybos dėl naujų paritetų, Fondo operacijų normalinimas

Ketvirta, pasiekti patenkinamų susitarimų tarptautinėm transakcijom sutvarkyti.

Penkta, Fondo direktoriai, kurie yra visų narių valstybių finansų ministrai, ipareigoti tuojau nurodyti reikalingas ar pageidaujamas priemones tarptautinei monetarinei sistemai patobulinti ar pagrindinai pertvarkyti.

Tai yra tik gairės, kelių rodančios, bet pasitarimų ir barinių dar bus daug, iki viskas suras savo vietas. Bus dar

— Franco režimo Ispanijoje 35 metų sukaktis buvo paminėta jo trumpa kalba ir milžiniškomis manifestacijomis. Daug kas tikėjosi išgirsti, kad jis paskelbs apie pasitraukimą, bet jis pranešė, kad bus valdžios viršūnėje tol, kol bus gyvas ir turės sveiką protą.

— Sovietų mokslininkas Sacharovas, Sovietų vandenilic bombos tėvas ir rusų liberalų sąjūdžio vadas, įdavė Aukšč. Tarybai paraginimą leisti išvykti iš Rusijos žydams, kurie prašosi išleidžiami. Raštas jau pasiūstas į Vakarus.

— Britų lėktuvas, skridęs iš Anglijos į Austriją su 63 keleiviais, motorui sproguos nukrito Belgijos laukuose netoli Genthio miesto. Žuvo visi skridusieji.

Medicare pacientam pabrangs ligoninė

Medicare pacientai, kuriems pirmą kartą prireikia ligoninės, nuo 1972 sausio 1 turės mokėti 68 dol. vietoj ikišiol mokamų 60 dol. Šitas mokesčio nesikartoja, jei pacientas turi grįžti ligoninėn antrą kartą tais pačiais metais. Toji 68 dol. suma yra maždaug lygi tai, kurią reikia mokėti dabar už vieną ligoninės praleistą dieną. Kai Medicare pradėjo veikti 1966 m., paciento mokesčio už ligoninę buvo tik 40 dol. Tie 8 dol. dabar pridėti todėl, kad ligoninės išlaidos 1970 m. padidėjo 13 proc.

Abi Vokietijos derasi ir susitaria

Bonna. — Nesusipratimai tarp abiejų Vokietijų dėl Berlyno susitarimo vokiškojo teksto redakcijos pasibaigė, šalys atnaujino pasitarimus dėl to susitarimo vykdymo taisyklių parengimo. Jau pasirašytas susitarimas dėl pašto ir telefono ryšių pagerinimo tarp abiejų Vokietijų ir tarp jų bei V. Berlyno. Išėina, kad R. Vokietijos vyriausybė atsiėmė pirmąjį reikalavimą, kad kiekvienu reikalu sutartys būtų dvi: viena su V. Vokietija dėl jos piliečių, kita su V. Berlynu dėl to miesto gyventojų. Dabar jau bus taip, kad už V. Berlyną veiks ir kalbės V. Vokietija. Taip visi manė ir tada, kada JAV, Anglijos, Rusijos ir Prancūzijos atstovai pasirašė pagrindinį susitarimą. Potsdamo vyriausybė bandė reikalą painioti, bet visi žinojo, kad norėta pademonstruoti ne tiek prieš Bonną, kiek prieš Maskvą, kuri prisidėjo prie tų naujenybių atsiradimo.

daug dvišalių ir daugiašalių pasitarimų, kol bus surasti nauji paritetai kiekvienai valiutai santykiu su kitomis. Fondo nariai raginami dirbti tą darbą bendradarbiaujant vienas su kitu ir su Fondu.

Pagrindinė kalba tame susirinkime buvo Amerikos izdo sekretoriaus Connally, nes Amerikos bėda yra didžiausia, gi jos vienašališkas ir staigus elgesys tą bėdą dar labiau sujaukė.

Jis pranešė, kad JAV ne-reikalauja dabar tuojau naujų pasitarimų dėl prekybos santykių peržiūrėjimo, bet JAV negali panaikinti 10 proc. importo priedo tol, kol nebus įtikinamų ženklų, kad prekių apyvartos balansas su kitais kraštais nepereis iš minuso į

pliusą. Bet kartu pasakyta, kad Amerika nenori prekybos karo, nes jo niekam nereikia. Connally šį kartą jau nebebuvo kategoriškai priešingas dėl aukso kainos pakėlimo, bet jis manė, kad šioji priemonė monetarinei reformai pravesti neturi lemiančios reikšmės. Amerika darys viską, kad kiti kraštai panaikintų, mažų mažiausiai sušvelnintų, visas priemones, kuriomis trukdoma jos prekėms patekti į kitų kraštų rinkas.

Situo reikalauja atbalsis iš Europos gana nepalankus. Vienas Bendrosios Rinkos aukš-

— JAV ambasadorius Graikijoje susitiko su buv. Graikijos premjeru Caramanlis Pariziuje, kur jis dabar gyvena. Jis yra dešiniųjų Graikijos politinių srovių vadas, bet nesutaria su dabartine vyriausybe. Kadangi tas pats ambasadorius neseniai atėjęs Italijoje su Graikijos karaliumi, irgi nesutaria su vyriausybe, tai pradeda bandoma įtarti, kad Washingtonas bando suglaudinti centrą ir dešinę, kad atstatytų Graikijoje demokratinį režimą. Ten greit lankysis ir JAV viceprezidentas Agnew.

Dideli streikai

Laivų biznis aptarnauja darbininkai — dokeriai vakarinėje Amerikos pakrantėje streikuoja jau daugiau kaip trys mėnesiai. Vykdamas Alaskon susitikti su Japonijos imperatoriumi, prez. Nixonas buvo susitkęs su darbdavių ir unių atstovais, kurie jam pažadėjo nedelsiant susitarti. Manoma, kad pažadas bus greit ištesėtas.

Pereitą savaitę streiką pradėjo rytinio pakraščio dokeriai, kur New Yorkas yra didžiausias šios biznio šakos centras. Jei pažangos derybose šią savaitę nebus, prezidentas pasinaudos įstatymo duota galia streiką nutraukti.

Dėl naujos darbo sutarties laiku nesusitarus, apie 80.000 minkštosios anglies kasėjų pradėjo streiką, nors unija streiką nepaskelbė. Iškastos anglies atsargos yra gana didelės, todėl anglių vartojančios ir imonės neturės užsidaryti. Bet geležinkeliai jau pajuto darbo sumažėjimą dėl dokerių streiko.

— JAV ambasadorius Graikijoje susitiko su buv. Graikijos premjeru Caramanlis Pariziuje, kur jis dabar gyvena. Jis yra dešiniųjų Graikijos politinių srovių vadas, bet nesutaria su dabartine vyriausybe. Kadangi tas pats ambasadorius neseniai atėjęs Italijoje su Graikijos karaliumi, irgi nesutaria su vyriausybe, tai pradeda bandoma įtarti, kad Washingtonas bando suglaudinti centrą ir dešinę, kad atstatytų Graikijoje demokratinį režimą. Ten greit lankysis ir JAV viceprezidentas Agnew.

Premija prof. Ivinskiui

Ohio Lietuvių Gydytojų Dėgijos valdyba savo posėdy, įvykusiame rugsėjo 26 Mansfield, Ohio, daugumos balsu nutarimu savo penkioliktą kultūrinę premiją 1.000 dol. sumoj paskyrė lietuvių didžiam istorikui prof. dr. Zenonui Ivinskiui už jo neuilstamą mūsų brangios Lietuvos praeities istorijos kėlimą ir jo gilius istorinius raštus, iškeliančius ir irodančius Lietuvos teisę būti laisvai laisvų tautų tarpe.

Premiją numatoma įteikti lapkričio 6 Clevelande, Ohio.

Šnipus išdavęs K.P.G. kapitonas

Londonas. — Sovietų šnipų sąrašą anglams perdavė ne šviežiai iš Rusijos pabėgęs K. G.B. agentas, bet tos visokių nedorybių institucijos pareigūnas, dirbęs Londone kaip Sovietų prekybos atstovybės tarnautojas. Jis vadinasi Oleg Lialin, su juo kartu pasitraukė pas anglus ir tos pat istaigos tarnautoja Irina Tepiakova. Olegas Lialin žvalgybos tarnybėje turėjo kapitono laipsnį. Neatrodo, kad jis būtų perbėgęs kokio nors kilnesnio tikslo siekdamas — greičiausiai jam atsibodo pavojinga tarnyba, todėl pasitraukė po pažasties saugumo pareigūnų sąrašą pasibraukęs, kad su juo užsitikrintų saugesnį ir patogesnį gyvenimą.

J. Tautų gen. asamblėjos 26-sios sesijos pirm. Adomas Malikas (kairėje), Indonezijos užsienio reikalų ministras. Su juo kartu stovi George Bush, JAV delegacijos vadovas ir nuolatinis ambasadorius prie J. Tautų. Šis pastarasis dabar turi daug darbo, nes padeda valstybės sekret. W. Rogers rinkti balsus už abiejų Kinijų palikimą J. Tautos.

Pekino šventė daug kas kitaip

Hong Kongas. — Tautos dienos minėjimas spalio 1 d. visgi Pekine įvyko, tik daug kas buvo kitaip. Nebuvo nė įprastinio didžiojo parodo, nė didžiojo banketo, kompartijos dienraščio nebuvo nė šventinio vedamojo, nė didelių Mao, Tse-tungo bei jo pagalbininko ir įpėdinių paskirto Lin Piao paveikslų. Tik centrinėje Pekino aikštėje kabojo vienintelis Mao portretas.

Premjeras Chqu En-lai vietoj tradicinio banketo padarė diplomatams, aukštiesiems partijos, kariuomenės ir vyriausybės pareigūnams ilgai netrukusį priėmimą. Jaunimas šoko gatvėse ir parkuose, buvo daug muzikos ir vaidinimų. Didžiosios minios stumdėsi gatvių ir aikščių pakraščiuose. Priėmimo truko daugelio politbiuro narių. Krito į akis tai, kad nebuvo tų, kurie tvarko kariuomenės, aviacijos ir laivyno reikalus. Išskabinėtų šūkių tarpe buvo ir vienas, ra-

ginąs tautas sunaikinti Amerikos agresorius ir jų pakalikus. Kas tie pakalikai, kiekvienas galėjo pagal savo skonį pasirinkti.

Reuteris sutirštino labai jau gausius šėlojimus apie Kinijos viduje tariamai vykstančius kažin kokius įvykius, paskelbęs iš Japonijos žinią, kad rugsėjo 13 d. ištrūko iš apsaugos Pekine kultūrinės revoliucijos proga nuo pareigų pašalintas Kinijos prez. Liu Shao-chi ir pabėgo Rusijon. Jam padėjęs pabėgti armijos vadas Huang Yung-sheng. Maskvos Tass atsiliepė, kad jis tokios žinios neplatintų, todėl ji greičiausiai galinti būti japonų sufabrikuota.

Vakar JAV valstybės sekret. W. Rogers pritarė, kad tuo tarpu neatrodo, jog Kinijoje atsiradę rūpesčiai sukludytų prez. Nixono numatytą kelionę. Išėina, kad valstybės departamentui žinoma "rūpesčių" priežastis.

Egipte atsiranda antisovietinis frontas

Kairas. — Kairas kurį laiką gyveno panikoj — pasklido pamiestą gandas, kad prieš rusus nusiteikęs elementas bandys bombų sprogdinimais juos namo išbaidyti. Vyriausybė tyliai pervedė miestą į karo stovio padėtį, nes tikrai buvo rastą išdėstytų sprogdinimo priemonių. Šiandien jau stovi policijos būriai ten, kur telkiasi daug žmonių ir menkas šūktelėjimas gali sukelti paniką.

Pradžioje buvo manyta, kad bando pasireikšti šalininkai buv. viceprez. Sabry, kuris dabar su visu būriu teisiamas už pasikėsinimą nuversti prez. Sadato režimą. Bet vis daugiau atsiranda įrodymų, kad antisovietinius lapelius platina kita, visai nauja grupė, kuri kviečia patriotus burtis krūvon ir išlaisvinti tėvynę nuo Sovietų imperializmo naštos. Jos vardas — Egipto Tautinis Frontas.

— Komunistų imperializmas surišo mūsų rankas žiauria sutartimi. Apsidairę aplink, matome, kad, prisidengę mūsų žė-

mės gynymu nuo Izraelio, jie įsirengė mūsų žemėje savo prievartinės stovyklas-bazės, prie kurių prieti net mūsų kariams neleidžiama, — skelbiama viename lapely.

Laisvės vardu raginama jungtis kovai prieš Egiptą apsidėjus Sovietų imperializmą. Suminėtos šios Sovietų bazės: stovykla į vakarus nuo Kairo (karinis aerodromas), strateginės bazės vakarinėje dykumoje ir laivyno-aviacijos bazė Mersa Matruh (ten rusai statosi visai naują karinį uostą su bunkeriais povandeniniams laivams slėpti).

Platinamuose lapeliuose kekinama kovoti tol, kol Sovietų oktopas bus nuplėštas nuo Egipto krūtinės. Tai turėtų reikšti, kad Maskvai pasisekė parodyti egiptiečiams savo tikrąjį veidą, kuris jiems nepatiko, nes yra grobio veidas. Tc reikėjo laukti, ir čia jau yra galo pradžia. Galima žmogų ginklu sunaikinti, bet negalima jo ilgai savo pusėje melu išlaikyti.

Pirma Rusijos planai, po to konferencija

(sp) — Valstybės sekret. W. Rogers tarėsi su Anglijos užsienio reikalų sekretoriumi Douglas-Home, kai buvo susitikę New Yorke ryšium su JT gen. asamblėjos metine sesija. Abudu sutarė, kad Sovietai ir jų sąjungininkai turi pirmiausia aiškiai pasakyti, ko jie sieks ir kaip toli norės eiti peršamoj Europos saugumo konferencijoj. Kol jie nesutiks šitos kortos atidengti, tol vakariečiai negalės pradėti tai konferencijai ruošti.

Ikišiol iš pasikalbėjimų su rusais visuose diplomatijos laipsniuose nepasisekė sužinoti, kaip jie mano vesti pasitarimus dėl abipusio ir išbalansuoto karinių pajėgų ir ginklų sumažinimo vidurio Europoje. Nieko dabar nepasisekė išpešti nė iš Gromykos, kai jis dabar lankėsi Washingtone ir išbuvo pas prez. Nixoną kelias valandas. Vakariečiai jau dabar nori žinoti, ar derybos dėl karinių jėgų sumažinimo sudarys tik vieną punktą saugumo konferencijos dienotvarkėj, ar jos vyks atskirai, bet paraleliai su konferencija. Washingtonas yra linkęs tas derybas vesti atskirai nuo konferencijos, nes joje dalyvaus ir valstybės, kurios nėra nė NATO, nė Varšuvos pakto nariai ir neturi karinių pajėgų už savo valstybių sienų. Maskva atkakliai bando savo nuomonę tuo tarpu paslėpti. Pradedas susidaryti įspūdis, kad gal Maskva

jau tos konferencijos nori išvengti, nes jau dabar jiems aišku, kad ji nebus tokia, kokios jie norėtų. V. Vokietijos vyriausybė norėjo jau surišti su svetimų kariuomenių Europoje sumažinimu, ir NATO nariams padedant jai tai pasisekė. Bonnoje gerai žinoma, kad V. Vokietijoje esanti Amerikos kariuomenė gali kasdien išeiti, bet, deja, to negalima tikėtis, kad taip lengvai pasitrauktų Rusijos kariuomenė iš R. Vokietijos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir Vengrijos. Tc reikalo surišimas su Europos saugumo konferencija buvo labai gabus V. Vokietijos ir NATO taktinis pavaikšėjimas.

Vakariečiams irgi nėra reikalo skubėti tol, kol nebus pilnai įvykdytas Keturių susitarimas dėl Berlyno statuso ir susisiekimo su abiem Vokietijom laisvės.

Rogers pasitarimai New Yorke su V. Vokietijos užsienio reikalų ministru Scheel padarė panašią išvadą — apie Europos saugumo konferencijos ruošimą galima pradėti kalbėti tik po pilno Keturių susitarimo dėl Berlyno įvykdymo.

— Izraelis tvirtina, kad Maskva nerami dėl diplomatių santykių neturėjimo su Izraeliu, tačiau vis nedrįsta dar jų atnaujinti, nors bent dvidešimtyje valstybių tai viena, tai kita diena vyksta abiejų valstybių atstovų susitikimai.

New Yorko Times dėl sovietinės cenzūros nesijaudina

Šeštame rašiny autorius aprašė, kaip vykdoma mainų žmonių praktika — kaip iš komunistų valdomų kraštų atvyksta dvigubai daugiau nei amerikiečių vyksta į ten; kaip atvykstančių keliones apmoka Amerikos mokesčių mokėtojai.

Papildomai pasakoja dabar apie mėginimą kreiptis į spaudą.

N. Y. TIMES APIE BENDRA-DARBIAVIMĄ MENULY

Svarbiausi dalykai, kuriuos N.Y.T. rugpičio 8 vedamajame „Grįžimas iš Haddley Rile“ pabrėžė: Jau laikas oro erdvėje bendradarbiauti su rusais. Kadangi rusai esą specialistai nuleisti nesudėžiusius „luno-chodus“ mėnulio paviršiuje, tai tegu jie ateityje, prieš mūsų astronautų nusileidimą mėnulyje, nuveža ten šitokių būdų maistą, instrumentus ir visus kitus reikmenis, kad mūsų astronautai, ten nusileidę, galėtų jau viską rasti ir galėtų ir ilgiau ten išbūti ir platesnį plotą ištirti. Už tai, girdi, mūsų galėtų iškelti mėnulyje savo ir kartu sovietiskąją vėliavą ir, parvežę krovinį mėnulio akmenų, dalį jų perleisti Sovietų mokslininkams. Be to, esą galima būtų sudaryti bendrus astronautų gelbėjimo projektus, jų erdvėlaivių mechanizmam erdvėje sutrikus arba kitokiom nelaimėm ten atsitikus. Straipsnis baigiamas tokiais samprotavimais: Apollo programa, gimusi prieš dešimt metų, atsirado Sovietų ir Amerikos varžybose dėl prestižo ir politinės pirmenybės. Dėl Apollo programos nepaprasto pasiekimo, girdi, šios tautinės ambicijos dabar jau esančios neaktualios. Pačiu paskutiniu sakiniu N. Y. T. klausia: „Tik ar Washingtonas ir Maskva turi pakankamai drąsos ir kūrybingos vaizduotės tokias galimybes paversti realybe?“

MĖGINU PASISAKYTI PRIEŠ
N. Y. Times vedamųjų skyriaus redaktoriui John B. Oakes parašiau laišką, kad aš su N.Y.T. nuomone visai nesutinku. Priminiau, kad aš pažįstu komunizmą iš asmeninės patirties, bet kad ir jo nepažįstas, bet blaiviai galvojęs ir apsiškaitęs žmogus gali aiškiai matyti ir suprasti, jog varžybos dėl prestižo ir politinės pirmenybės tarp Sovietų Sąjungos ir Amerikos toli gražu nėra pasenusios, bet su didžiausiu intensyvumu ir toliau varomos pirmyn ir kad Maskva tikrai neturi drąsos ir jokio noro kurti bendrus erdvių projektus su J.A.V. Kam čia kalbėti apie kokius projektus, jei rusai bijo plačiau painformuoti savo piliečius apie mūsų laimėjimus erdvėje, o jei kas nori tai padaryti iš šalies, ta jo informacija su laikoma ir konfiskuojama. Ir

Vieno lietuvio kova prieš sovietinę cenzūrą (7)

ANTANAS MASIONIS,
PATERSON, N. J.

duodu jam faktus. Kartu su laišku išsiunčiu jam vieną egz. konfiskuotos knygos, prašydamas ją pasiskaityti ir paskui man grąžinti. Primeniu, kad buvo konfiskuoti ir laišškai, siunčiami su astronautų nuotraukomis iš „Life“ ir kitų žurnalų. Primeniu, kad š.m. gegužės mėn. „Komuniste“ R. Navickaitė, Biržų gimnazijos mokinė, buvo iškoneveikta, kaip užtraukusi visai gimnazijai gėdą už tai, kad ji parašė mūsų astronautam laišką ir parašė jų nuotraukų ir autografų. Iš kur rusai tai sužinojo? Gi konfiskavo jos laišką dar nepasiekusį astronautų. Prašiau redaktorių, pasinaudojant mano siunčiamą informaciją ir literatūra, parašyti vedamajame apie Sovietų cenzūrą, o jei nebūtų galima, atspausiti bent mano laišką arba bent jo dalį, pridėdant, dėl didesnio svorio, redakcijos pastabas.

MANO PRAŠYMĄ ATMETE

Laišką išsiunčiau rugpičio 27. Apie rugsėjo vidurį gaunu iš N.Y.T. atgal savo knygą, o joje laišką, tik ne nuo vedamųjų skyriaus redaktoriaus J. B. Oakes, o nuo skaitytojų laiško redaktoriaus Kalman Seigel. Jis man taip rašo: „Ačiū už Tamsos laišką „Times“. Apgailestaujam, kad mes negalim jo atspausdinti. Tikimės, kad tamsta su-

prasi, jog gaunamų laiško skaičius toli prašoka vietos dydį, skirtą jiems mūsų laikraštyje. To negalime padaryti dar ir dėl tos aplinkybės, kad staigiai besikeičia įvykiai dažnai mus priverčia atmeti daugelį ir vertingų pasisakymų (mano pabr.) Ačiū už Tamsos dėmesį“. Pas. Kalman Seigel.

Būčiau visai ne nemanęs ginčytis su N.Y.T., jei p. Seigel nebūtų pridėjęs to mano pabrūkto sakinio. Žinojau, kad jie mano laiško jau vis tiek nespausdins, bet neiškenčiau neparašęs redaktoriui K. Seigel. Pagalvojau, tegu bent jis vienas paskaitės gal susimąstys, o gal ir kitiems parodys, ir gal kitą kartą kam nors iš mūsų panašiu reikalu rašančiam bus prielankesnis. Taigi jam šitaip parašiau:

„Gerb. P. Seigel: Labai ačiū už gražintą knygą „We Came in Peace“ ir už Tamsos laišką“.

„Atvirai kalbant, aš labai nusivyliau, kad Tamsa atmetė mano laišką. Tamsta rašai: „staigiai besikeičia įvykiai dažnai priverčia mus atmeti daugelį ir vertingų pasisakymų“. Mano nuomone, pasisakymas dėl niekad nesikeičiančios cen-

zūros Sovietų Sąjungoje, trunkančios jau daugiau negu penkiasdešimt metų ir jų smurtu užgrobtose šalyse, kaip Lietuva, Latvija ir Estija, jau beveik trisdešimt metų turėtų būti irgi svarbiu dalyku ne tik N.Y.T., bet ir visiem kitiems laikraščiams. Kažkas yra pasakęs, kad mes tol nebūsime laisvi, kol bent viena pasaulio tauta bus paversta, nes ir mes esame to viso pasaulio dalis.“

„Jei tamstai, P. Seigel, būtų kas nors pasiuntęs tokią pat knygą, kaip „We Came in Peace“, iš Sovietų Sąjungos ar iš kito kurio pasaulio krašto ir jei J. A.V. pašto įstaiga būtų tą knygą konfiskavusi, tai N.Y.T. būtų pakėlęs didžiausią triukšmą, būtų rašęs vedamuo-

(Bus daugiau)

SPAUDA

ABIPUSĖ PAGARBA KITO SAŽINEI

Dirvoje rugsėjo 10 kun. Kestutis Trimakas rašė, kad lietuvių jėzuitų provincijolas neleidžia jam duoti šliubo kun. Gintautui Subataičiui, buvusiam jėzuitų provincijos nariui, Vatikano atleistam nuo kunigo pareigų. Esą buvę paaiškinta, kad jo dalyvavimas „gali sukelti tam tikrų sunkumų Clevelando lietuvių katalikų tarpe“.

Kun. K. Trimakas savo provincijolo nuomonę kritikuoją aiškindamas, kad jį dalyvavimas būtų reikšęs „rankos ištiesimą“ ir padėjęs Sabataičiam „pilnai įsijungti į lietuvių katalikų visuomenę“.

Tą aiškinimą skaitydamas, sustoji prie kun. K. Trimako žodžių apie „pagarbą kito sąžinės apsisprendimui“. Netenka abejoti, kad kun. K. Trimako žodžiai plaukė iš jo sąžinės, ir juos reikia pagerbti. Bet tokia pat pagarba priklauso ir provincijolo apsisprendimui. Ir jis pagal savo sąžinę bus apsisprendęs pagerbti Clevelando katalikų jį pasiekusius balsus.

Kun. K. Trimakas aiškina,

kad tų balsų nereikėjo klausyti, nes jie „paremti senom pažiūrom“. Tik ir vėl — ar pažiūros „senos“ ar „naujos“, jas tenka pagerbti, jei jos eina iš ištikinimų, iš sąžinės.

Tos „senos pažiūros“ gali reikšti ne „atstūmimą“, kaip įtaigoja kun. K. Trimakas, bet paprasčiausią vengimą iš kunigo vedybų daryti herojinį aktą, svetimą jo sąžinei, kuriai per amžius buvo aiškinta, kad kunigas lieka kunigu, nors ir pats popiežius jį atleistų nuo kunigo pareigų.

Pažiūros negali būti atmetimos vien dėl to, kad jos „senos“ ar „naujos“. Senom pažiūrom buvo paremta ir Chicago lietuvių kova dėl lietuviškų laidojimo tradicijų, dėl vaikų lietuviško paruosimo pirmajai komunijai.

Kai kun. K. Trimakas reiškė viešą pritarimą tai kovai už tradicijas, susilaukė spaudoje atgarsio ir pagarbos. Ar dabar, kai tradicinius įsitikinimus siūlo nepagerbti, susilauks tokio pat pritarimo — pamatysime.

ŽYDAI BALTIJOS KRAŠTUOSE

Pagal 1970 m. gyventojų surašymo duomenis, žydų gyventojų Baltijos valstybėse skaičius 1969 pabaigoje buvo toks: 37,000 žydų gyveno Latvijoje, 24,000 — Lietuvoje ir 5,300 — Estijoje. Latvijos žydai, 35,000, daugumoje tebegyvena Rygoje.

Washingtono leidžiamas „Jewish Week — American Examiner“ paskelbė Rygoje gimusio žydo Abraomo Feld prisiminimus apie žydus Sovietų Sąjungoje. Feld prieš pusantų metų gavo leidimą išvykti į Izraelį ir neseniai lankėsi su paskaitomis JAV-se.

Feld, kalbėdamas apie žydų padėtį Sovietų Sąjungoje, nurodė, jog ta padėtis žymiai skirtingesnė Baltijos kraštuose. Prieš tuos kraštus rusams okupuojant, ten virė „turtingas, pilnutinis“ žydų gyvenimas. Rygoje, prieš rusų okupaciją 1940 metais, žydų gyventojų buvo 60,000, šiandien jų beliko 35,000. Dauguma Baltijos žydų norėtų emigruoti į Izraelį. Esą Baltijos kraštų žydai labiau žydiškesni (jidiš) ir daugiau tautiškai įsisauginę, negu Rusijos žydai.

„Jewish Week“ liepos 1 skelbė: daugiau kaip 80 žydų vykdė viešus bado streikus Maskvoje ir Rygoje, protestuodami prieš sunkumus vykti į Izraelį, ir liovėsi streikavę, jiems pagrasinus — būsite sumiti ... Viena žydų grupė, 33 asmenys, atvykę iš Rygos ir Vilniaus, vykdė 48 val. streiką Maskvos centrinėje pašto įstaigoje, o dar 50 žydų panašiai demonstravo Rygoje. Rygos ir Vilniaus žydai iš-

siuntė protesto raštą J. Tautų Žmogaus Teisių Komisijai. Šį raštą J. Tautų gen. sekretoriui U Thantui įteikė Yosef Tekoch, Izraelio ambasadorius J. Tautose. (Elta)

Čiurlionio paveikslam pavojus

Lietuvoje paskelbtas atsišaukimas gelbėti M. K. Čiurlionio paveikslus, nuo 1969 eksponuotus specialiaje pastate — galerijoje Kaune. Kylanti grėsmė, kad Čiurlionio darbai pamažu išbluks. Jiem kenkia spalvų ir popieriaus, ant kurio jie nutapyti, kokybė. Daug kas jau nebepataisoma...

Pasiūlyta užfiksuoti dabartinę paveikslų padėtį, padarant faksimilines kopijas. Be to, būtina kai kuriuos paveikslus konservuoti ir restauruoti.

Kadangi Lietuvoje nesą nei specialistų, nei įrengimų, tai pagalbos prašoma iš Sovietų Sąjungos kultūros ministerijos ir lietuvių meninių organizacijų. Pasiūlyta naudotis ir užsienio patyrimu.

Atsižaukimas, pirmiausia paskelbtas Maskvos savaitraštyje „Literaturnaja Gazeta“, baigiamas žodžiais: „1975 metais sukaks šimtas metų, kai gimė dailininkas, Tegu jubiliejaus išvakarių netemdo baimė dėl jo paveikslų likimo“. Pasirašė, Šalia Čiurlionio seserų — V. Čiurlionytės-Karūžienės ir J. Čiurlionytės, dar — muz. E. Balsys, J. Kuzminskis, Dailininkų s-gos pirm. ir du rusai: Sovietų S-gos mokslų akademijos narys koresp. A. Sidorovas ir literatas F. Kozineris. (Elta)

MONUMENTS HOLLANDER-CYPRESS CORP. — kapinėm paminklų projektotojai ir statytojai. 800 Jamaica Ave. Brooklyn, N.Y. 11208. Priešais Cypress Hills kapines. Tel. AP 2-2332. Užsakymai atliekami visose kapinėse.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav. J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 767-0055.

ANTANAS J. SĄVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-BALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 680 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4355.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošia garbingas laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprašymas gyvybės, namų, automobilio, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ, Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. šiklandžiūsus, šūrus. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos įv. artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, palams ir sukneltėms. Taip pat šilkinės, mailytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsakykite ir išsiųskite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA
TRAVELER'S VILLAGE
(“VYTIS” INTERNATIONAL TRAVEL)
Romas Kezys, Pres.
2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žeminaus kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose: LEKTUVAI VIESBUCIAI LAIVAI (Cruises) AUTOBUSAIŠ įdomių vietų lankymas	Specialios nuolaidos: INDIVIDAM (ekskursiniai bilietais) GRUPĖMS JAUNIMUI SEIMOMS
---	---

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ
Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.
Gėlės įvairiom progom —
Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454-9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

NEW YORK
CHICAGO

LITAS
INVESTING CO. INC.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

Litas Investing Co., Inc.
86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. 212-441-6799
2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629
Tel. 312-476-2242

Dail. Česlovo Janušo parodos atidarymė.

Nuotr. R. Kisieliūnas

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER

by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti turi būti pateikti ne vėliau kaip prieš savaitę iki paskutinio mėnesio mėnesio. Pildyti straipsniai ir korespondencijos turi būti pateikti ne vėliau kaip prieš savaitę iki paskutinio mėnesio mėnesio.

20 metų

JAV Lietuvių Bendruomenė šį savaitgalį rengia savo 20 metų iškilmes. Tai proga pasižinti atgal, o svarbiausia — pirmyn.

L. B. idėja kilo Vlke dar Vokietijoje. Ten buvo surašyta 1949 charta ir kiti raštai. Nelengva buvo surašyti. Reikėjo perkopti per didžiausią klausimą: ar įsileisti "Dievą" į raštą ar ne? Mažne poros metų kalbos baigėsi kompromisu: "Dievo" neįsileido, bet įsileido "Visagali".

Dar buvo sunkiau, kai surašyta charta ir kiti raštai reikėjo vykdyti. Pagrindinė kliūtis buvo faktas, kad L. B. idėja atėjo iš Europos, iš naujos išeivijos, ir senosios išeivijos veikėjams kėlė nuogastavimą, kad L. B. kėsinsis į senųjų organizacijų egzistenciją.

Jei betgi L. B. idėja rado santūraus pritarimo tarp Amerikos lietuvių senosios ateivijos veikėjų, tai labiausiai dėka asmeninių ryšių, kurių viename gale buvo prel. M. Krupavičius, kitame prel. J. Balkūnas ir L. Šimutis. Krupavičius, kaip Vliko lietuvių išlaikymo tarnybos valdytojas, įtaigojo tuos du gerus savo draugus, Amerikos lietuvių katalikų įtakingiausius veikėjus, o jie savo ruožtu švelnino kitų grupių nusistatymą L. B. atžvilgiu. Taip buvo sudarytas L. B. organizacinis komitetas (LO-KAS), kurio prieky buvo prel. J. Balkūnas.

Lokas atliko parengiamuosius darbus ir 1951.XI.18 New Yorke surengė L. B. įkurtuves, o 1955.V.1 jau buvo ir pirmieji tarybos rinkimai.

Nuo chartos iki rinkimų — 6 metai. Kelias ilgas, bet sėkmingas, nes tiltas tarp dviejų ateivių buvo tvirtas.

Eilės metų reikėjo Amerikoje L. B. "įspilietinti". Tai nebuvo lengva, nes L. B. rodėsi daugiausia naujosios ateivijos veikėjai, o senosios ateivijos veikėjai, daugumas, tebebuvo susitelkę apie Altą ir protarpiais tarp L. B. ir ALT kai kurių įtakingų veikėjų sprogė į jį. Tik jau ne dėl "Dievo", o daugiau dėl "valdžios" — dėl įtakos lietuviškame gyvenime.

Po 20 metų sumažėjo skirtumas tarp senosios ir naujosios ateivijos. Alte ėmė reikštis taip pat naujosios ateivijos veikėjai. Ir Bendruomenės senosios ateivijos nariai. Bet L. B. ėmė veikti naujosios ateivijos jaunesnė generacija — nebe ta, kuri rašė chartą. O jaunesnieji paprastai nenori tenkintis "status quo"; jie reikalauja daugiau "dinamikos". Čia ir vėl pagrindas įtampai. Dėl to nors daug kalbėta apie "susipratimą", bet nesuskalbėta. Ir tik ateitis parodys, ką laikas nuo iluzijų išgydys, ką numarins, ką įtvirtins visuomenės opinijoje.

Opinijos palankumo laipsnis parodo rinkimai. Tą opinią apie L. B. rodo toki balsų skaičiai: 1955 — 6918, 1958 — 4137, 1961 — 4679, 1964 — 7566, 1967 — 9133, 1970 — 8473. Skaičiai su mažais svyravimais rodo kilimą.

Tuo metu negalima patikrinti kitų veiksmų populiarumo, nes tiesioginio balsavimo ten nėra.

Ateity L. B. populiarumas priklausys nuo keleto veiksnių.

(nukelta į 4 psl.)

Vieni daug tikisi, kiti net bijosi

Vyskupų sinodui Romoje susirinkus

DR. J. VAISNORA, MIC

de. Juk tikroji pasaulio drama, paskutiniai laikais taip aiškiai suaktualėjusi, yra moralinių vertybių kritimas. Sinodas svarstys dvi labai aktualias temas: teisingumą pasaulyje ir kunigystę. Šios dvi temos jau kurį laiką kelia Bažnyčiai ir jos nariams didelio susirūpinimo ir baimės: kas bus toliau, jei dalykai vystysis iki šiol paminėta kryptimi.

Pirmoji Sinodo darbų schema yra teisingumas pasaulyje; Bažnyčiai jis tapo aktualiausias ir centriniu klausimu. Popiežiaus žodžiais tariant, pasaulyje yra "tragiška realybė, pilna ne teisybės"; žmonės turi pagrindo "kratytis visokios rūšies priespaudos ir reikalauti gilių pakeitimų socialinėje santvarkoje"; žmogaus pagrindinės teisės yra pamintos ne tik rasine, religine ir kultūrine diskriminacija, bet ir visokia ekonomine ir politine priespauda. "Po savitarpinio saugumo pretekstu — sakoma Sinodo darbų schema — daugelis tautų yra priverstos pasiduoti hegemonijai arba kitų tautų vadovavimui... dargi atsitinka ir taip, kad galingesnės valstybės priima silpnesnes savo politiką, kad apsaugotų užsienyje investuotus savo kapitalus, kaip priespaudos ginklą panaudodamos pinigą, kuri duoda paramą ar pagalbos vardą".

Toks padėties apibūdinimas

negali nepatikti komunistams, kurie, be abejonės, čia cituotus žodžius ne kartą pakartos savo spaudoje ir propagandoje, pasidžiaugdami, kad ir Bažnyčia pagaliau stojo į jų frontą kovojant su kapitalizmu ir kapitalistais.

Bet yra dar aštresnių žodžių, kuriais pasmerkiamas krikščionių elgesys; "krikščionys nepastebi, kad reikia daugelį dalykų keisti, norint sukurti geresnę ir teisingesnę pasaulį". Tai žodžiai, paimti iš "Populorum Progressio", kur dar sakoma, jog tuo atveju, kada yra labai pažeidžiamos pagrindinės žmogaus teisės, "gali būti teisėtasis griebimasis prievartos".

Ir kas atsitiko? Tokių minčių ir posakių padrasinti, vadinamieji "progresistai" katalikai, ypač kai kurie dvasiškiai, griežėsi netgi "pataisyti", "sušandieninti" pačią Evangeliją. Bandoma paraiškinti, duoti naują prasmę Kalno pamokslui, kitaip išaiškinti Palaiminimus, Lozorius palyginimą, nepaisant nuolatinio Pauliaus VI įspėjimų ir raginimų laikytis tradicinio Bažnyčios mokslo.

Tokiomis pastangomis norima

teisingumą identifikuoti su

lygybe ir tą lygybę įterpti į

asmens teisių tarpą; o tada rei-

kia jau atvesti "Palaiminti be-

turčiai dvasioje", atvesti paža-

da, kad "paskučiausieji bus pir-

mieji", nes taip nebus lygybės

nė anapus. Pripažinus, kad grie-

bimasis prievartos yra teisėtas, jei norima atgauti žmogaus teises, Evangelijos Lozorius klydo: užuot laukęs išlyginimo ir atlyginimo už savo skurdą ir kančias po mirties, jis turėjo reikalauti per jėgą sėstis prie turtuolio-lėbautojo stalo.

Neseniai Italijoje vienas vyskupas uždarė kunigų seminariją, nes jos klierikai ėmė kalbėti anarhistų, marksistų ir maoistų kalba, pasipriešindami socialinei krašto santvarkai ne žodžiais, bet darbais. Jie apkaltino Bažnyčią, kad ji "išdavusi savo misiją", kad ji "toleruoja socialinį neteisingumą", kad ji "susikompiutavusi pinigais, valdžia ir nustatyta galia". Kai taip kalba seminarijos auklėtiniai, būsimieji kunigai, ko galima iš jų laukti? Ne ko kito, kaip tik komunistų aktyvistų. Dėl to komunistinė, laicistinė ir antiklerikalinė spauda šoko ginti "vargšų" klierikų sąžinės, žodžio (ir darbų) laisvės.

Tokiai padėčiai esant, daugelis laukia, kaip Sinodas spės šiuos aktualius ir suaktualintus klausimus. Visi, kurie laukia pasaulio išganyto tik iš "kairės", tikisi, kad Sinodas pasisakys už marksistinę liniją, kad patenkintų visus tuos Evangelijos principų "taisytojus", kurie jau nepastebi, kad Evangelijoje yra kaip tik iškelta tikėjimo pažada, o ne materialistinis gyvenimo supratimas. Juk Bažnyčia savo misiją visuomet suprato ne kaip kovą už šio pasaulio tei-

singumą (kuris yra Markso evangelija), o tik kaip gerąją naujieną, skelbiamą vargšams. Tik prisiminkime Kristaus žodžius, kuriais jis sau prisitaikė pranašo Izaijo knygos pasakymą: "Jis (Dievas) siuntė mane nešti linksmos naujienos beturčiam, gydyti tų, kurių širdis sutrinta, skelbti atvadavimo apkalčius ir akliems, kad jie atgaus regėjimą, išvaduoti prislėgtųjų, skelbti maloningą Viešpaties metų ir atsiliginimo dienos" (Luk. 4, 18-19). Iki šiol Bažnyčia šiuos Kristaus žodžius suprato ne Markso mokslo prasme.

Kitas labai opus ir svarbus klausimas, su kuriuo Vyskupų Sinodas susiduria, yra kunigystės. Kas ji pagaliau yra? Paprasta tarnyba, valdinkavimas, ar Kristaus ir Bažnyčios misijos vykdymas? Ko kunigai, bent didelė jų dalis, laukia iš Sinodo? Iš kai kurių kraštų jau iš anksto atėjo į Sinodo Sekretariatą ne tik pavieniai, bet organizuoti (kartais kelių šimtų) kunigų pasiūlymai ir reikalavimai: padaryti kunigų lygiu pasauliečiams, užsidirbančių įvairiais užsiėmimais sau pragyvenimui (taigi laisvą nuo tikinčiųjų malonės), patarnaujantių bažnyčioje tik laisvalaikį; leisti dalyvauti politiniame ir socialiniame gyvenime, kovoję už darbo žmonių medžiaginę gerovę, pagaliau leisti vesti žmoną.

Kaip žinoma, popiežius Paulius VI pakartotinai yra pasisakęs prieš celibato panaikinimą.

(nukelta į 5 psl.)

Amerikos atstovai vyskupų sinode

Kardinolas John Dearden

Kardinolas John Krol

Kardinolas John Carberry

Arkivysk. Leo C. Byrne

Vysk. William W. Baum

PRANAS NAUJOKAITIS

PASISĖJAU ŽALIA RŪTĄ...

Romanas

(18)

— Rodos, kad tą merginą esu matęs pas jus prieš porą metų?

— Glorija? Žinoma... Draugavo anksčiau... Buvo lyg nutrūkę, Apsidžiaugiau... O tada, mat, Vyto studijos buvo kiek sušlubavusios. Atrodė, kad nebaigs kolegijos... Tik šį pavasarį, kaip žinai, laimingai pabaigė, ir Glorija prilipo...

— Musės jaučia medų... — juokiasi Petras.

— Kad į išrūgas tokia musė įkristų! Bet kur tau! Prisikabino ir nepaleidžia. Tinginė. Ieško vyro su gera alga, kad pačiai dirbti nereikėtų. Juk net aukštesniosios mokyklos nebaigusi... O Vytiui — graži... Kas iš to gražumo, kad tuščia... Įsimylėjė... Nieko nemato... O bus blogai, kai praręgės... Kiaurai permatau, ko Glorija siekia. Ir motina apakusi, kartu su sūniumi... Mano pūtimas prieš vėją — be jėgos... Gal tu, Petreli, paimtum Vyta ir rankas ir sukratytum, kad pradėtų galvoti?

— Vytas, dėde, užaugęs vyras: jam neįsakysi. Žinai, kad mudu nesusigiedam. Skiriasi mūsų pažiūros. O jis ir smarkiai užsipykęs. Jei tik pajunta, kad kas jį nori lenkti, įsireižia, ir nė iš vietos.

— Bet vis dėlto, pamėgink Petreli...

— Siandien Vytas užsiėmęs. Jei taip norit, galiu

kitą dieną pakalbėti telefonu, bet gero iš to nieko nebus...

Nelinksma grįžta Petras namo. Tesizino tas Vytaš su savo laime. Ką pasisėd, tą ir piasu. Bet gaila dėdės. Tikrai gaila. Truputį šykštus, bet geras žmogus. Realus kaimietiško proto, jaustė jautė, kas gera, kas netinkama. Sūnaus niekada dėdė neturėjo kaip reik savo rankose. Vytaš — motinos stačiokiškumą paveldėjęs, jos lepinamas, užgaidas tenkinant auklėtas. Dabar jau niekas jo neatitės...

13

Sėdi Petras su Geniumi lietuvių klube prie baro. Jau kelintą alaus stiklą tuština. Tokia apniukusi šeštadienio pavakarė. Beveik visą dieną lijo, o katik neseniai praėjo smarki perkūnija. Automobiliai taško gatvėje balas, o parkas prisisunkęs drėgmės. Nesėdėtų čia vyrai, jei būtų gražesnis oras. Petras, jei ne kitur, tai būtų parke prie ežeruko, žiūrėtų į lengvus žuvėdrų sparnus, svajotų, gamtos grožybę siurbtų į save. O Genius, tikriausiai, trankytųsi kur užmiesty su merginomis. O dabar sėdi prie alaus stiklų ir plepa visokių niekų.

— Reikės, Petrai, pasitempti, ka mergina atvažiuos, — šypsodamasis pradeda naują kalbą Genius. Iš padidbų žiūri į Petro veidą. Jam įdomu intriguoti. Niežti ležuvį atskleisti savo žinojimą ir stebėti, kaip Petras reaguos.

— Kokia mergina? — apsimeta nežinančiu ir abejingu Petras.

— Nagi, Joana... Panelė iš Paryžiaus... Pakalnytė...

— Apie Pakalnytę girdėjau: ne pas mane atvažiuoja, pas šeiminkus.

— Pas šeiminkus, žinoma, ne pas tave! Bet į tą patį butą. Už plonos sienos stovės jos lova... O, o, Petreli, sutirps širdis ją pamatius... Rafinuota. O jau meilumas, o jau gudrumas! Paims kiekvieną vyrą, jei tik panorės...

— Iš kur tu, Gnai, taip viską žinai? Tur būt, jau tave paėmė?

— Jei nežinočiau, tai nekaltėčiau: vienoje stovykloje gyvenome, universiteto koridoriais kartu vaikščiojom.

— Galėsi draugystę atnaujinti... Matau, kad tau ji labai rūpi... — abejingu, lėtu balsu šneka Petras.

— Man ne naujiena tokia Joana, bet tave rimtai išpėju: jei pakliūsi į jos tinkelį, lengvai neišsinarpliosi.

Suintrigavo tas Genius. Anksčiau Joanos atvažiuojo Petras visai nesidomėjęs. O dabar mintis apie ją vis grįžta ir grįžta...

Petro šeiminkai, senosios emigracijos lietuviai, jau kelintas mėnuo kalba apie giminaites iš Paryžiaus atvažiuojančią. Mergina per pažįstamus susiradusi jų adresą, rašinėjusi laišką po laiško, kol priprašiusi, kad sudarygų dokumentus. O dabar jau viskas sutvarkyta, ir kiekvieną dieną laukia pranešimo, kad atskrenda. Laikina čia galėsianti gyventi, pakaks vietos...

Geniaus akis, matyt, vėk kiauurai perveria. Tik kelis kartus tėra buvęs pas Petrą, per šeiminkų kambarius tik perėjęs, o jau tuojau nusėjė, kad panelei iš Paryžiaus teks tas kambarys greta Petro, lengviausiai nuo buto atidalomas...

Nesidomėjo pirmiau Joana, o dabar net laukia... Įdomu, kokio ta Geniaus atvažiuotoji gražuolė... Sak, ir amžius Petrai atitinkas...

Petro širdyje jau kuris laikas pučia antrojo pavasario vėjas. Jis pats nežino, kodėl tokiu nerami jo širdis. Tai lyg pasikartojimas anų gimnazisto dienu, kai sutiko Jūrą... Ieško mergaitės, kuriai galėtų atsiskleisti... Nei Milė, nei Liucė netinka, netrukia nesulaukia jėga. O tos laboratorijos merginos — kitatautės... Principai, pareigos, tautinė ištikimybė... O gal Joana paties likimo jam siunčiama?

Ir štai ta diena atėjo! Šeiminkui atsiųsta telegrama ją pranešė. Pavakare atskrenda Joana!

Jau anksčiau šeiminkas buvo prašęs Petrą nuvažiuoti Joanos parsivežti: jų automobilis senas, lyg netiktų su tokiu lažu pasitikti kilnią vėsną, pirmą

kartą matomą giminaitę. Žinoma, Petras nuvažiuos. Jo automobilis dar naujintelis. Tik...

Paskambino šiandien šeiminkas į darbą. Tą ir tą valandą reikia būti tarptautiniame aerodrome. Ir štai dabar lyg vijurkas neria Petras iš darbo pro lėčiau važiuojančius automobilius. Šeštą valandą nusileidžia lėktuvas, o čia dar reikia namo užsukti, pasiimti šeiminkus! Vėluoti netiktų... Kelius Petras žino gerai. Ne kartą ten yra buvęs. Visur jis moka savo automobilio įlikti, viską susirasti. Ir tas skubėjimas beveik nereikalingas — suspės! Bet ta nervų įtampa! Netrukus susitiks! Ir reikėjo tam Geniui liežuviu nevaldyti...

Nei šeiminkai, nei Petras Joanos nepažįsta. Bet lengvai atpažins: iš anksto sutarta, kad mergina bus kiek išskirtinai apsirengusi — rausva suknėlė su tamsiomis didelėmis gėlėmis ir tos pat spalvos plačiaabylė skrybėlė, naujausia Paryžiaus moda...

Ir kur tokios nepastebės pro duris žengiančių keleivių eilėje, kai žinai, kad pagal atskridusio lėktuvo numerį ji turi ateiti tik šiuo taku!

Taip, ta pati! I lietuvišką pasveikinimą atsako lietuviškai. Toki šilti ir mieli žodžiai! Tolima teriša juos giminytė, bet Joana lanksti, mandagi, švelnute... Bučiuojasi su šeiminkais ir vadiną juos teta ir dėde. Petras stovi nušalimai ir tyliai iš šalies stebi šitą, giminių susitikimo sceną, vertą spalvoto filmo... Šiuo metu jis tik automobilio vairuotojas, pašalietis. Patenkintas jis tuo savo vaidmeniu: stebėti iš šalies ir vertinti. Geniaus turima skonio: Joana verta dėmesio — be ilgų svarstymų padaromas sprendimas Petro širdyje.

Kai ištiesiama Joanos ranka susipažinimui, Petrai atrodo, kad jis sutinka jau seniai pažįstamą merginą. Artimą, draugišką, laukia. Iš jos tamsių akių žybtelėja paslaptingi žiburiukai, o skaisčius veidus nušviečia atvira šypseną. Šeiminkas tituluoja Petrą chemijos inžinierium, o Joanai pridėda grafitais vardą... Mat, koki didelė žmonės čia susitinka!

(Bus daugiau)

Sveikiname L. Bendruomenę, švenčiančią 20 m. sukaktį

JAV Lietuvių Bendruomenė švenčia savo 20 metų sukaktį. Ta proga išskilmės rengiamos New Yorke, kur prieš 20 metų buvo iškilmingas Bendruomenės įkūrimo aktas.

Iškūrusi Lietuvių Bendruomenė 1951 metų rudenį, pamažu organizavosi visose lietuviškose kolonijose. Pirmieji tarybos rinkimai buvo 1955 gegužės 1. Kas treji metai buvo renkama nauja taryba. Iki šiol buvo penkios tarybos ir penkios centro valdybos. Dabartinė VI-ji taryba išrinkta 1970. Tarybos pirmininkais buvo: J. Šlepetytis — dvi kadencijas, St. Barzdukas, V. Volertas, J. Kapočius — dr. P. Vileišis, dabar yra V. Kamantas. Centro valdybos pirm. buvo: St. Barzdukas — dvi kadencijas, J. Jasaitis — dvi kadencijas, B. Nainys, dabar — V. Volertas.

(atkelta iš 3 psl.)

1. Nuo to, kiek L.B. bus pajėgi stiprinti lietuvišką gyvybę. Ne tik reprezentaciniais renginiais — kaip dainų šokių šventės, kultūriniai, jaunimo suvažiavimai. Priklausys ypačiai nuo sugebėjimo vietoje, aplinkėse, tenkinti lietuviško gyvenimo reikalus. O tam tuo tarpu nematyti geresnės organizacinės priemonės kaip racionalizacijos kelias — numatyti būtinuosius darbus trimečiais ar penkmečiais ir juos vykdyti palaipsniui. Vienas įvykdytas darbas jau pakels vietos narių opimą labiau nei daugel kalbų.

2. Priklausys nuo to, kiek L. B. jausis tvirtai įleidusi šaknis be baimės dėl savo egzistencijos ir dėl to galinti nesileisti į gincus su oponentais; nesileisti į teorinius savo buvimo pateisinimus kaip kalbos apie "L.B. visuotinumą", apie L.B. teisę reikštis laisvinimo kovoje, nesileisti į kalbas dėl kitų organų ar "partijų" nepajėgumo, atgyvenimo. Toks savo jėgos pajautimas ir santūrumas kitų atžvilgiu padės išvengti natūralaus kitų išprovokavimo.

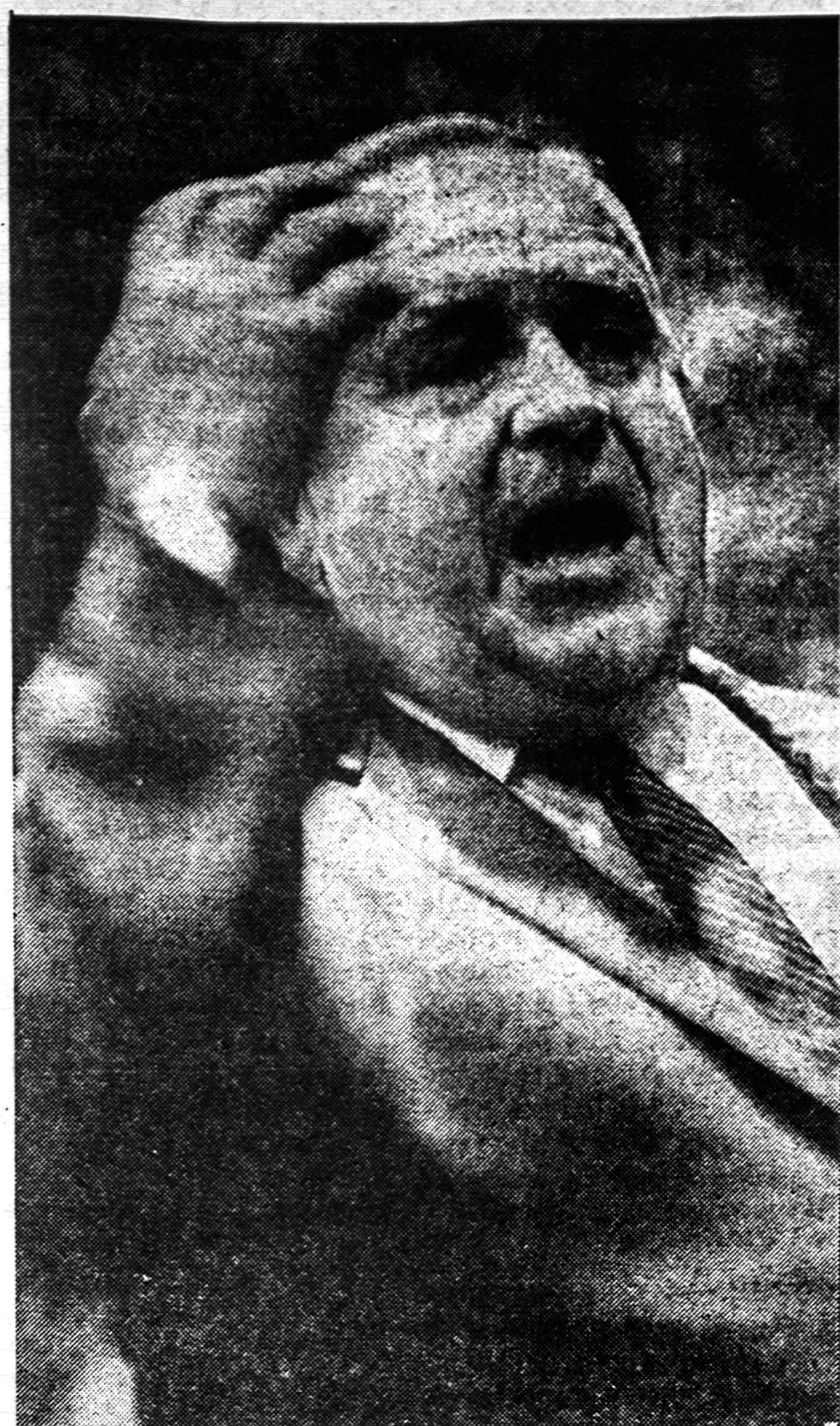
3. Priklausys nuo pozityvių darbų, nes šiandienis stebėtojas palygina veiksmus ir juos vertina ne pagal mokėjimą kitus kritikuoti, bet pagal nuveiktus pozityvius darbus. L. B. jų netrūksta, ir ateityje šis kelias yra tikriausia įvertinimo garantija.

4. Priklausys ir nuo to, kiek L.B. bus tvirtai atsirėmus į savo teisinius pagrindus. Jaunesniems veikėjams dažniau kyla pagunda nuvertinti teisinę tvarką, bet tai netrukus skaudžiai atsirūgsta. (Tur būt, dėl

šios priežasties nukentėjo ir paskutinių rinkimų rezultatai ir demokratinio proceso prestižas.)

Parodyti, kad priimta teisi-

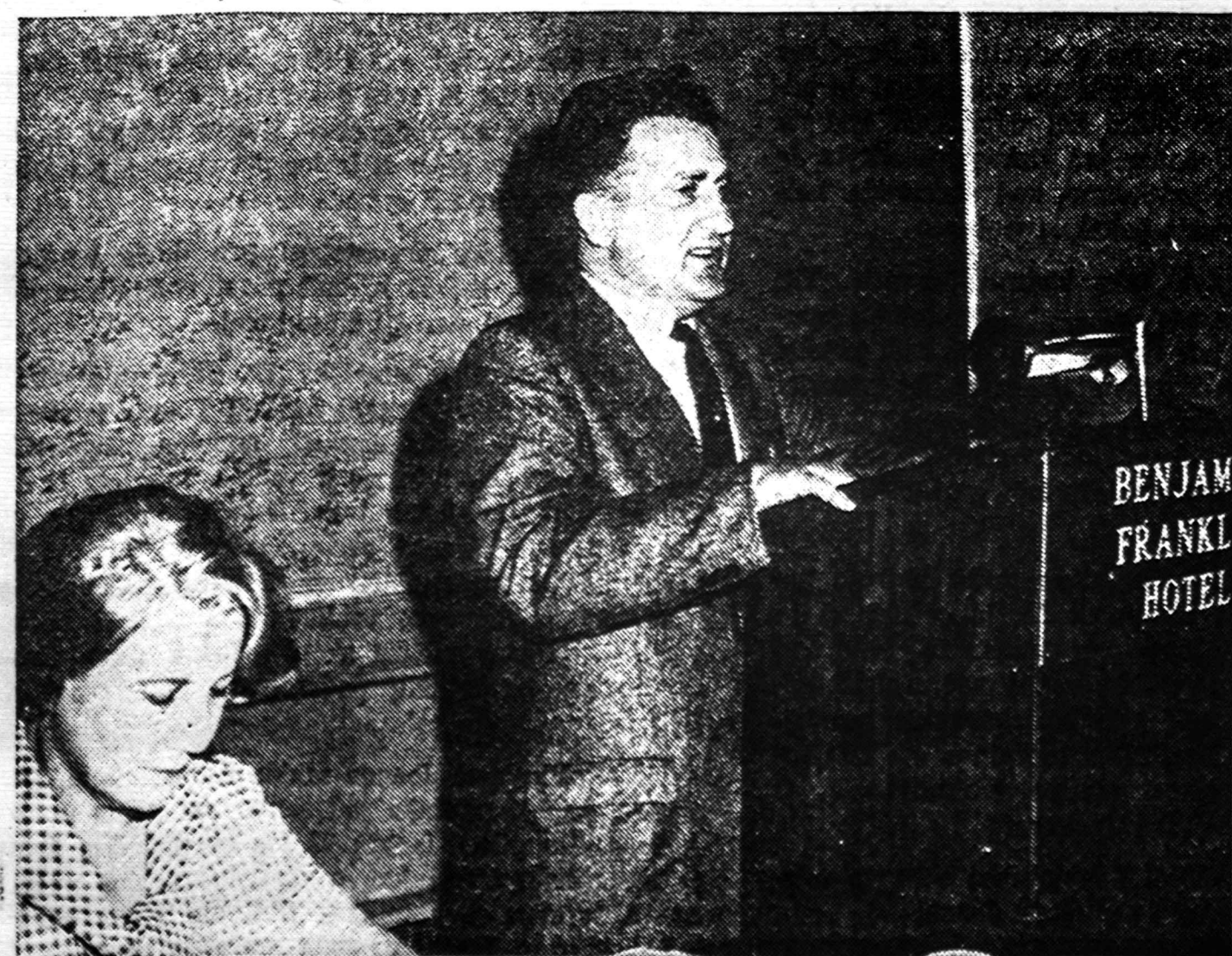
nė tvarka yra vykdoma ištikimai; kad visiems ji yra lygiai taikoma, yra būtina sąlyga demokratinės institucijos pažangai.

Dr. Petras Vileišis, uolus bendruomenininkas, daug prisidėjęs prie L.B. suorganizavimo Amerikoje, buvęs Tarybos pirmininkas 1967-70, pakeičęs pasitraukusį J. Kapočių. Nuotr. V. Maželio

Inž. Bronius Nainys, buvęs LB Centro valdybos pirmininkas 1967-1970 m.

Vytautas Volertas buvęs Tarybos pirmininkas 1964-67, dabar Centro valdybos pirmininkas. Nuotraukoje atidaro IV Tarybos antrąją sesiją Philadelphijoje 1965 m. gegužės 22 d.; šalia — dr. E. Armanienė. Nuotr. V. Gruzdžio

Stasys Barzdukas, Centro valdybos pirmininkas 1955-1961 m.

Jonas Šlepetytis, Tarybos pirmininkas 1955-1961 m.

Inž. Vytautas Kamantas, dabartinis Tarybos pirmininkas

Prel. J. Balkūnas, buvęs Laikinojo Organizacinio Komiteto pirmininkas, dabar garbės pirmininkas; šalia — Teodoras Blinstrubas, JAV LB III, IV ir V Tarybos narys. Nuotr. V. Maželio

Jonas Jasaitis — Centro Valdybos pirmininkas 1961-1967 m.

Juozas Kapočius, Tarybos pirmininkas 1967-1970. Pilnos kadencijos neįbuves, pasitraukė. Pirmininko pareigas perėmė dr. P. Vileišis.

PAVERGTOS EUROPOS TAUTŲ SEIMO SESIJOJE

Pavergtųjų Europos Tautų Seimo metinės sesijos pagal įprastą tvarką sutampa su J. Tautų metiniais posėdžiais. Šiais metais rugsėjo 21 PET arba ACEN 18-oj sesijoje kalbėjo JAV Kongreso Atstovų Rūmų narys Ray J. Madden, iš Indijos valst.

Ray J. Madden, pareiškęs džiaugsmą, kad pirmą kartą galys kalbėti daugelio pavergtųjų kraštų atstovų sambūryje, nurodė į pavergtųjų kraštų atstovų šiame krašte nuolat keliamą komunistų grėsmę ir į tai, kad tie atstovai nuolat palaiko sa-

vo kraštų laisvės reikalą. Jis prisiminė 1952 metus, kai jam teko vadovauti Katyno žudynių komisijai JAV Kongrese, pareiškė, jog sovietų NKVD 1940 m. buvo žiauriai nužudžiusi 4,253 lenkų karininkus, iš apie 15,000 karių, be žinios dingusių. Dar anuomet Madden jautęs sovietų propagandos mašiną vaisių — jos aukomis virto milijonai žmonių. Atstovas pabrėžė: su ta komunistų mašina reikia visiem kovoti.

Madden priminė ir 1953-1954 m. veikusių kitą JAV Kon-

greso komisiją, Kersteno vadovautą. Jos abi buvo amerikiečių įstaigos, valdžiai pateikusios daugybę duomenų apie komunistų agresiją, sutarčių pažeidimus, įvykdytus žiaurumus ir kt. Atstovo nuomone, JAV vyriausybė turėtų steigti specialų departamentą, kuriam rūpėtų kova prieš komunizmą, gi JAV Kongresas, komunizmo pavojų akivaizdoje, turėtų vykdyti naują programą.

Kitas svečias — amerikietis, Chr. Emmet atkreipė dėmesį į vak. vokiečių aktyviai vykdomą vad. Ostpolitik ir stebėjosi: Federalinė Vokietija padariusi Maskvai daugiau nuolatų, negu pati iš susitarimų su sovietais gavusi naudos.

PET sesijoj toliau buvo pateikta priimti: deklaracija tarptautinės politinės plėtros klausimu ir du pareiškimai dėl Katyno žudynių ir dėl padėties Čekoslovakijoje, trejiem metam nuo sovietų invazijos praslinkus.

Priimtą deklaraciją PET seimas, atkreipęs dėmesį į Sovietų vykdytus sutarčių pažeidimus, geros valios stoką, pasiūlė, kad galimoji saugumo konferencija turėtų apsvarstyti: buvusius Sovietų pažadus sąjungininkam ir Rytų Europai, įskaitant ir pokarinius pažadus, laisvo tautų apsisprendimo bei pagrindinių žmogaus teisių klausimą ir grėsmę, kurią Europos saugumui sudaro Brežnevo vad. "riboto suverenumo" samprata bei Sovietų dalinių buvimas Čekoslovakijoje, Lenkijoje ir Vengrijoje.

Pareiškime Katyno žudynių reikalu kreipiamasi į laisvuosius kraštus, kad jie J. Tautų darbotvarkėn įrašytų Katyno klausimą, kad būtų siekiama iširti ir atsakomybėn patraukti kaltininkus.

Trečiame pareiškime Čekoslovakijos klausimu protestuojama ir kreipiamasi į laisvųjų kraštų vyriausybes daryti žygius J. Tautose ir kitur, kurių tikslas būtų — padaryti galą Sovietų įsikišimui Čekoslovakijoje.

Sesijos pradžioj buvo pranešta apie generalinio komiteto naują vadovybę naujai sesijai: pirmininkas Stefan Korbonski (Lenkija), vicepirmininkas Vaclovas Sidzikauskas (Lietuva), ir sekretorius Feliks Gadowski (Lenkija).

17-tai Kanados lietuvių dienai rengti komitetas. Iš k. sėdi A. Šukys, D. Vilbikaitė, Tėv. Juvenalis Liauba, CFM, S. Zubrickienė, J. Šarapnickas — pirm., P. Balsas, P. Meškauskas; stovi — K. Jasevičius, S. Janušonis, J. Dainoras, K. Bogušis, P. Dauginas, J. Paukštys ir A. Paulionis. Nuotraukoje trūksta V. Zemaitienės ir S. Setkaus.

Kviečiame į 17-tą Kanados lietuvių dieną
ST. CATHARINES, ONT.

Šiais metais mažai St. Catharines lietuvių kolonijai teks atlikti didelį darbą. Kolonijai skirta surengti tradicinę Kanados lietuvių dieną, kuri šiemet bus 17-toji.

Paskutiniiais metais aplinkybės verčia tokias dienas organizuoti platesniu mastu, nes Kanadoje etninė grupė yra geros sąlygos tautinei veiklai. St. Catharines miesto muziejų yra nemokamai duodamos patalpos surengti savo parodas. Šiais metais per lietuvių dieną nuo spalio 6 iki 12 muziejų bus lietuvių dailės paroda (Muziejus yra 343 Merritt St.). Lankymo valandos nuo 2 iki 5 v. popiet ir 7 iki 9 v.v.

Paroda organizuodamas, daug dirba Tėv. Juvenalis Liauba, OFM. Jam tenka suvažinėti net tūkstančius mylių, renkant eksponatus. Jam talkina ir kiti komiteto nariai.

Paroda bus tinkamai suorganizuota. Ją galės aplankyti ne tik lietuviai, bet ir daugelis kitų tautų žmonių.

Tuo pačiu metu įvyks ir antrasis Kanados lietuvių jaunimo kongresas. Jaunimas suvažiuos iš visos Kanados. Nė viena kita lietuvių diena nebus sutraukusi tiek jaunimo. Vien tik programoj dabar dalyvauja per 300 jaunuolių.

Susipažinimo vakaras bus spalio 9, 370 Ontario St. Pradžioje 6 v.v. Spalio 10 d. 2 v. popiet katedroje pamaldos, 4v. iškilmingas aktas ir koncertas.

Informacijos reikalais kreiptis: V. Zemaitienė, 5 Bishop St., tel. 935-9060.

Rengimo komitetas maloniai kviečia ir Amerikos lietuvius atvykti į šią 17-tą Kanados lietuvių dieną, kuri bus spalio 9-10 dienomis St. Catharines, Ont. mieste.

17-tos lietuvių dienos komitetas

WILKES-BARRE, PA.

A. a. Saliamonas Deimantas Rugsėjo 22 Wilkes Barre, Pa., Wyoming klonio ligoninėje po žarnos operacijos nustojo plakusi Saliamono Deimanto širdis.

Velionis buvo žinomas ne tik kaip elektrikas profesionalas, bet ir kaip gilus lietuvis patriotas. Visada buvo paslankus talinkininkas lietuviškoj veikloj: galima sakyti, ne kartą pirmutinis parodydavo savo dosnumą lietuviškam reikalui.

Jis labai stipriai pergyveno, kad jo Svč. Trejybės bažnyčioj nutilo lietuviški žodžiai bei giesmės; savotiško asmeninio "protesto" ženklą dėl to nustojo dalyvauti šios bažnyčios chore, tačiau visada pasiliko bažnyčios dosnus rėmėjas, net gausia auka! Nemokamai, daug kam nežinant, gražiai prižiūrėdavo senąsias, buvusias apeleistas, lietuvių kapines: nuplaidavo žolę, taisydavo tvoras, kapus ir pan.

Nors jau keletą metų vertė-

si iš pensijos, bet, kaip naginas elektrikas, velionis, kaimynų bei bičiulių kviečiamas, be jokio atlyginimo mielai sutaisydavo elektrinius sutrikimus. Norintiem atsiliepti jis atsakydavo: "Man verčiau turėti gerą bičiulį ir padaryti jam gera, o pinigų, kiek man reikia, aš turiu." Elektrą imdamas pavyzdžiui, daugelį įrodinėdavo tikėjimo į Dievą prasmę.

Vadovaudamasis savotiškomis prielaidomis, su užsidegimu aiškino, kad visos europinės kalbos yra išsirutuliojusios iš seniausios lietuvių kalbos.

Ilsėkis ramybėje, mielas lietuvi, o amžinoji dangiškoji šviesa tešviečia tau patvariau negu žemiškoji elektra.

ZVB

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

Akademikų skaučių suvažiavimas
Maironio parke

Akademikų skaučių draugovės suvažiavimas ir Atlanto rajono ASS metinė šventė rengiama spalio 9-10 dienomis Maironio salėj, 52 So. Quinsigamond Ave., Shrewsbury, Mass.

Suvažiavimas prasidės spalio 9 d. 9 v. registracija. Pirmas posėdis 11 val. iki 12.30. Čia bus vadovaujančių asmenų pa-

sisakymai, bus sudaromos visos komisijos, atlikti pranešimai. Pietūs 12.30 iki 1.30.

Antras darbo posėdis bus nuo 1.30 v. iki 3.30 v. Čia bus svarstoma reguliavimo pakeitimas, narės mokesčio klausimas. Iškilminga sueiga bus nuo 4 v. iki 6 v.v. Bus paminėta metinė šventė. Dr. I. Užgiriene skaitys paskaitą — Žmogaus vystymasis ir aplinkos kaita.

Kvartetas iš London, Ont. Vakariene bus 6.30, po jos pobūvis, kurio programą atliks Londono, Ont., studentų skaučių kvartetas, pasivadinęs Rasa. Tą kvartetą sudaro: Remigija Bliskytė, Irena Jakubaitytė, Liucė Petrašiūnaitė ir Vida Petrašiūnaitė.

Jos dainuos liaudies ir pramogines dainas lietuviškai, angliškai ir prancūziškai. Dvi iš jų akomponuoja gitaromis.

Jos susiorganizavo šių metų pavasarį ir pirmą kartą pasirodė studentų parengime Londone, Ont. Žmonės pamėgo jų dainavimo stilių ir jas mielai daug kur kviečia.

Selmadienio programa

Sekmadienį, spalio 10 d., mišios bus 9 v. Darbo posėdis nuo 10 val. iki 1 val. Čia bus diskusijos apie programą ir moterų teises. Pietūs nuo 1 iki 2 val., Po pietų 2 val. filistrietės R. Molienės paskaita — ASD ir seserija. Suvažiavimas uždaromas 3 valanda.

Rasa — studentų kvartetas: Irena Jakubaitytė, Remigija Bliskytė, Liucė Petrašiūnaitė ir Vida Petrašiūnaitė.

Lietuvos Gen. Konsului

A + A

dr. Petrui Daužvardžiui

su kuriuo teko aštuonis metus dirbti Lietuvos gen. konsulate New Yorke, mirus, užuojautą našlei Jūzei Daužvardienei ir sūnui Petrui Daužvardžiui reiškia

KOSTO ir ELENOS JURGELŲ SEIMA

Niagaros apylinkės lietuvių kleboną — tėvą Juvenalį Liaubą, OFM, jo brangiai motinai

Marijonai Liaubienei

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame.

Buffalo lietuvių klubo nariai

Sirdingai dėkoju giminėms, draugams ir pažįstamiems už šv. mišias ir užuojautas mirus mylimai Motinai.

Lietuviškas aciu.

STASYS VALATKA

VYSKUPŲ SINODUI SUSIRINKUS

(atkelta iš 3 psl.)

ma, ir visas katalikų pasaulis, su mažomis išimtimis, yra su juo. Tik tie, kurie netiki, tie, kurie yra praradę tikėjimą (kunigai), yra dideli kunigų celibato priešai. Pašaukimų krizė, kunigų pametimas savo dvasinės tarnybos nepateisina atsisakymo tos normos, kurią Bažnyčia nustatė ir per tiek amžių su protingu kietumu gynė. Iš kitos pusės lakisimas nėra vaistai krizei gydyti. Visokeriopa patirtis, tiek iš praeties, tiek iš dabarties, neturėtų Sinodo palenkėti prieštradicinį keliu.

O yra tokių, kurie baiminasi, kad Sinodas gali padaryti sprendimų kaip tik paveiktas besireiškiančių neprotiškų tradicijos laužymų ir nepasąmų. Niekam nėra paslaptis, kad po II Vatikano Susirinkimo atgijo pačios blogiausios rūšies modernizmas, kurį Sv. Pijus X pamerė ir pavadino "visų erezių sintezę". Pasinėrimas į pasaulinius dalykus, prisitaikymas prie šių dienų pasaulio su visomis jo blogybėmis šiandien yra kasdieninis reiškinys dvasiškios gyvenime. Kiek yra tokių, kurie apimti karštingės viską atnaujinti (žinoma: ne Kristuje!), pakeisti, iki šiol Bažnyčioj dar kvailiausius eksperimentus, ypač liturginėje srityje, atstumdami tikinčiuosius nuo bažnyčios ir pamaldumo. Prisipumpavę marksistų ir komunistų skelbiamu pacifizmu, priimdami radikalaus progresizmo šūkius, kuriems niekas nebando prieštarauti, bando net pataisyti, pakeisti elementarias katekizmo tiesas.

Tik vienas pavyzdys. Seniau buvo sakoma ir mokoma, kad katalikas, gaudamas Sutvirtinimo sakramentą, tampa "tobulu krikščioniu ir Kristaus kariu". O kadangi šiandien jau yra legalizuoti ir pateisinti tie vadinamieji sąžinės garbintojai, pagal kurių sąžinę negalima eiti kario tarnybos, tai ir iš liturgijos "kario" žodis išmetamas. Užmiršamas anas Kafarnauomo Romos karys-šimtininkas,

kuris pateko į Evangeliją kaip gilaus tikėjimo ir nuolankumo pavyzdys. O jis maldavo Viešpatį: "Aš nesu vertas, kad ateitum į mano pastogę..." Ak, pagaliau kai kuriuose liturginiuose vertimuose ir šie žodžiai yra išleisti, kaip lygiai "progresistai" nutyli ir patį Evangelijoje užrašytą faktą. Juk tasai Romos šimtininkas buvo karys, nešiojo ginklą, kurio gynė imperializmą. O ir Kristus padarė klaidą, kad pagyrė jį už jo tikėjimą, bet nepasakė: mesk ginklą ir bėk iš imperialistų kariuomenės... Taigi pagal "pacifistų" supratimą ne Kristus nebuvo pakankamai aiškus taikos skelbėjas. Ko jis nepasakė, tai padaro šiandieniniai Evangelijos aiškintojai.

★

Tokiose aplinkybėse ir nuotakose susirenka Vyskupų Sinodas Romoje. Vieni meldžiasi ir prašo, kad Sventoji Dvasia apšviestų vyskupų protus, kai jie darys svarbius nutarimus. O kiti džiaugiasi, kad į Sinodą pateko ir pora moterų, keli vyrai pasauliečiai ir 23 iš visų kraštų parinkti kunigai, kurie tikriausiai (kaip tikimasi ir laukiama) parems celibato panaikinimo klausimą. Matysime.

Am. atstovai sinode

Msgr. George G. Higgins

Tėv. Barnabas Ahren, pasionistas

James Norris

IŠ VISUR

— Dr. P. Daužvardžio, mirusio Lietuvos gen. konsulo Chicagoj, laidotuvsė rugsėjo 30 Gimimo Svč. Marijos bažnyčioj mišias kartu aukojų vyskupas V. Brizgys, prel. D. Moceris, kun. J. Stankevičius, kun. A. Zakarauskas, kun. A. Stašys. Pamokslus pasakė vysk. V. Brizgys, kun. A. Zakarauskas ir kardinolas J. Cody. Bažnyčioj dalyvavo eile diplomatinio korpuso narių, Chicago burmistras Daley su pulk. Riley. Lietuvių diplomatiniam korpusui atstovavo Lietuvos atstovas J. Kajeckas iš Washingtono, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis iš New Yorko ir Lietuvos konsulas J. Zmuidzinaitis iš Toronto.

— Dr. Alfonsas Kalvaitis, gyvenęs Hallowell, Maine, širdies smūgio ištiktas, mirė rugsėjo 24. Velionis kaip veterinarijos daktaras daug metų dirbo viename Maine valstijos departamente, Augusta, Me. Nuliūdime liko žmona, sūnus inž. Algis, gyv. Washington, D. C., ir kiti giminės. Palaidotas Bostono kapinėse.

— Tėv. Jurgis Gailiusis OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas, dalyvavo viso pasaulio pranciškonų provincijolų kapituloj Medellin, Kolumbijoj. Kapitulai pasibaigus, dar aplankys keletą Pietų Amerikos kraštų. Atsiuntė sveikinimus iš Peru. Jos sostinėj Limoj buvo sustojęs vienuolyne, kur mirė sv. Pranciškus Selanas. Ten ir sv. Rozės Limietės palaikai.

— Stasys Barzdukas, PLB valdybos pirmininkas, lankėsi Chicagoj rugsėjo 29-30. Kalbėjosi su JAV LB tarybos prezidentu nariais Vytautu Kamanu, Vaclovu Kleiza ir dr. Antanu Razma apie ateinančių metų LB planus ir darbus. Diskutuota kitais metais šaukiamos JAV LB tarybos sesijos programa.

— Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondui neseniai paaukojo: 50 dol. Jonas Galiūnas, Brooklyn, N. Y., po 25 dol.: dr. H. Brazaitis, Willoughby, Ohio, P. Mikoliūnas, Cleveland, Ohio, ir P. Akelaitis, Cleveland, Ohio. Jiem per metus bus siunčiamas Eltos informacijų biuletenis. (E)

— JAV LB tarybos nariai savo rugsėjo mėnesio korespondenciniam posėdžiui didele balsų dauguma nubalsavo kitą JAV LB tarybos sesiją šaukti Dainavoj (Michigan valstybėje, netoli Detroito), 1972 balandžio 28-30. Keli balsai pasisakė už sesijos šaukimą Chicagoje, du už New Yorką ir vienas už Clevelandą.

— S. A. L. F. Sporto Sąjungos metinis suvažiavimas įvyks Detroito lapkričio mėn. Naujos centro valdybos rinkimai turi būti įvykdyti prieš suvažiavimą. Sąjungos garbės teismas pakartotinai praneša, kad nominaciniai kandidatai sąrašą iki spalio 10 turi būti pristatę į garbės teismo pirmininkui J. Kepeniui.

— LB Bostono apygardoje veikia 5 apylinkės: Bostono, Brocktono, Lawrence, Worcesterio ir Providence. Apygardos pirmininkas yra Antanas Skudzininkas, kuris įeina ir į JAV LB tarybą kaip pilnateisias narys.

— "Amerikos Lietuvių Taryba", istorinė knyga, jau atspausdinta. Knygos autorius yra Leonardas Simutis. Altos įsteigėjas ir ilgametis jos pirmininkas. Knyga įrįsta į kietus viršelius ir gausiai iliustruota. Kaina 10 dol.

— Prof. Prano Dovydaičio monografijos išleidimo komitetas nori užtaigti lešų telkimą vaju. Aukos siūsti: Jonas Zadeikis, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632.

Puslapi tvarko L. Gudeliene. Medžiagą siųsti: 14 Cat Rock Rd., Cos Cob, Conn. 06807

SUSIPAŽINKIME SU VASARIO 16 GIMNAZIJA

Vokietijos, Huettenfelde, yra lietuviška Vasario 16 gimnazija. Gimnazija — tai amerikoniškoji "high school", tik mokiniai ją pradeda lankyti anksčiau, baigę keturis pradžios mokyklos skyrius. Gimnazija tęsiasi devynis metus iki abitūros, bet tie, kurie nori pradėti dirbti arba lankyti amatų mokyklą, gali gauti pažymėjimą, baigę tik šešias klases.

Vasario 16 gimnazijos pereitais metais dirbo jauna studentė iš Amerikos — Aldona Rygelytė. Ji atsuntė "Vilnelę" apie mokinių gyvenimą pluoštą rašinėlių, parašytų jos globojamų trečios klasės mokinių.

Vasario 16 gimnazijos bendrabutis

Apie juos Aldona rašo: "Visi trečiokai yra išdykę... Visi jie mielai padeda vienas kitam... Čia rašantys vaikai yra tarp 13 ir 15 metų. Jie beveik visi atvažiuoja į gimnaziją prieš trejus ar ketverius metus visi nemokėdami lietuviškai. O dabar tikrai gerai rašo — mano nuomone. Kunigo Jono Dėdino darbas čia yra nepaprastai sunkus — juos išmokyti lietuviškai tiek, kad jie sugebėtų po trečios klasės pamokas lankyti grynai lietuvių kalboje. Tiems vaikams yra labai sunku — tikrai sunkiau negu mūsų šeštadieninėse mokyklėse!"

žiau kambary, bet gražiau įrengtus. Mūsų bendrabutis senas, bet mes laukiame ir laukiame naujo.

R. Adomonis

Netoli nuo Heidelbergo yra Vasario 16 gimnazija. Bendrabutis, kuriame mes gyvename, yra pilnų. Tai pilis yra maždaug 150 metų amžiaus. Ir taip atrodo. Bet kas tą pilį gražesnę padaro, tai yra jos bokštai. Ne keturkampis, bet panašus į keturkampį. Tas bokštas yra baltas, su raudonais kraštais.

Nuo to bokšto galima toli į apylinkę žiūrėti. Toli, toli matosi kalnai. Iš tolo jie mėlynai atrodo. Kadangi ta pilis tokia sena yra, negalima dažnai į bokštą lipti.

Aplink pilį yra gražus, gana didelis parkas. Jame yra pilna įvairių medžių. Ypač vakarais jie labai gražūs atrodo, kai saulė nusileidžia ir jos spinduliai savo šviesą į medžius meta. Prie pilies yra vėliavos aikštė. Aplink aikštę yra pasodintos rūtos. Dar yra vytis iš akmenų. Už vėliavos aikštės yra pieva. Pievoje yra dažniausiai aukštos žolės. Tai priklauso nuo mūsų ūkvedžio. Jis gana gudrus. Kai jam reikia žolę piauoti, tai jis tuojau greitai suranda traktorius, bet kai reikia tą šieną parvežti, tai visi mokiniai turi eiti dirbti. O čia tai jau ne malonumas. Ir, deja, ta žolė greitai vėl užauga.

Marytė Ceginskaitė, atvažiavusi į gimnaziją vienam mėnesiui, kad išmokyti geriau lietuviškai rašyti.

Mergaičių bendrabutis

Mano kambarys yra pirmame aukšte mergaičių bendrabutyje. Jis yra labai paprastas. Įėjus, tuojau į akis krenta švarumas. Kambaryje stovi penkios lovos, keturi stalai ir ketu-

rių spintos. Kiekviena mergaitė turi savo spintelę. Mūsų kambarys labai šviesus, nes ten yra trys langai. Juos reikia kelis kartus per metus nuvalyti. Užuolaidos nėra gražios, bet mums užtenka. Langinės medinės, ir kiekvieną vakarą turime jas uždaryti.

Irena Harnerytė

Mes turime kiekvieną šeštadienį mūsų grindis su vakuu išvalyti, kad spalva išsilaikytų. Berniukai irgi turi tepti, bet jie tik truputį viduryje patepa, ir baigta. Dideli berniukai leidžia savo kambarius mažiems berniukams už 50 pf. ištepti. Matot, kokie ji sukli!

Angelė Harnerytė

Mergaitės prižiūri griežta mokytoja, kuri visada žiūri, kad tvarka būtų. Kiekvieną šeštadienį visam bendrabutyje tvarka turi būti padaryta. Mergaitės turi palėpę, kurioje visos spintos stovi. Spintos turi būti visados sutvarkytos, kadangi vedėja gali jas peržiūrėti. O jeigu jos nesutvarkytos, tada labai blogai, nes vedėja gali ir bausmę duoti.

Irena Sutkaitytė

Mūsų bendrabutyje yra tokia tvarka, kad mergaitės nuo pirmos iki trečios klasės turi dešimt valandą vakaro išjungti šviesą. Bet mes dažniausiai po to nemiegame, o pasakojame kaip pas mus namuose yra, ką mes per kitas atostogas veikime, arba apie baisius filmus, kuriuos mes kine arba televizoriui matėme.

Vieną kartą Kristina pasakojo apie visai įdomų filmą, kurį ji Kolumbijoj matė. Mūsų kambary buvo visai tamsu ir tylu, kai ji pasakojo. Ji pasakojo apie tokius baisius dalykus, kad mes pradėjome bijoti. Tada Kristina pradėjo pasakoti apie vieną žudymą...

Tuo momentu kažkas labai garsiai pabeldė į sieną. Mes taip išsigandom, kad greit palindom po antklodėmis. Birutė net pradėjo verksti. Tik kitą dieną mes sužinojome, kad tai buvo viena mergaitė, kuri norėjo nakti išvėsioti eiti ir nerado kelio. Tokių atsitikimų pas mus būna nemažai, bet be atsitikimų čia būtų labai nuobodu.

Justina Dirgelaitė

Berniukų bendrabutis

Aš gyvenu devintame kambaryje. Mes čia esame keturiese: aš, Valiūnas, Margis ir Grigaliūnas. Mūsų kambarys yra

gana tvarkingas. Mes jį kas rytą iššluojame ir išblizginame. Vakare mes kambaryje darome pagalvų mūšį. Valiūnas su manim prieš Grigaliūną ir Margį. Margis gauna visuomet per nosį, kad daugiau neatsikeltų... Mūsų kambary yra linksmas gyventi. Mes darome visokias kvailystes ir mum tas labai patinka. Bet po kovos mes savo kambarį visuomet sutvarkome.

Rolandas Tenzelgolskis

Mano mėgstama mokytoja

Huettenfeldas yra labai mažas kaimas, bet jame gyvena vienas didis žmogus. Šitas žmogus yra mano rankdarbių mokytoja. Ji taip pat budi bendrabuty porą dienų. Ji priima visus svečius savo kambaryje, kuris yra bendrabučio trečiame aukšte. Aš dažnai pas ją sėdžiu ir pasakojau, ką aš per atostogas darysiu, kas namie darosi ir kas atsitiko per tas dienas, kai ji neprižiūrėjo.

Mano geriausia mokytoja vadinasi ponia Motgabienė. Ji labai draugiška ir vis klausosi, bet taip pat atsako. Kai turime sunkumų, ar mums kas neaišku, ji mums pataria, kaip būtų galima geriau padaryti. Bet ji gali ir labai supyksti, ypač kai vaikai, dažniausiai mergaitės, pešasi. Ponia mokytoja labai nemėgsta, kai kas nors švilpia bendrabuty, arba kai kas bėga per koridorių. Kai bėgame, mum tada reikia dar kartą atgal eiti ir pamazų grįžti atgal.

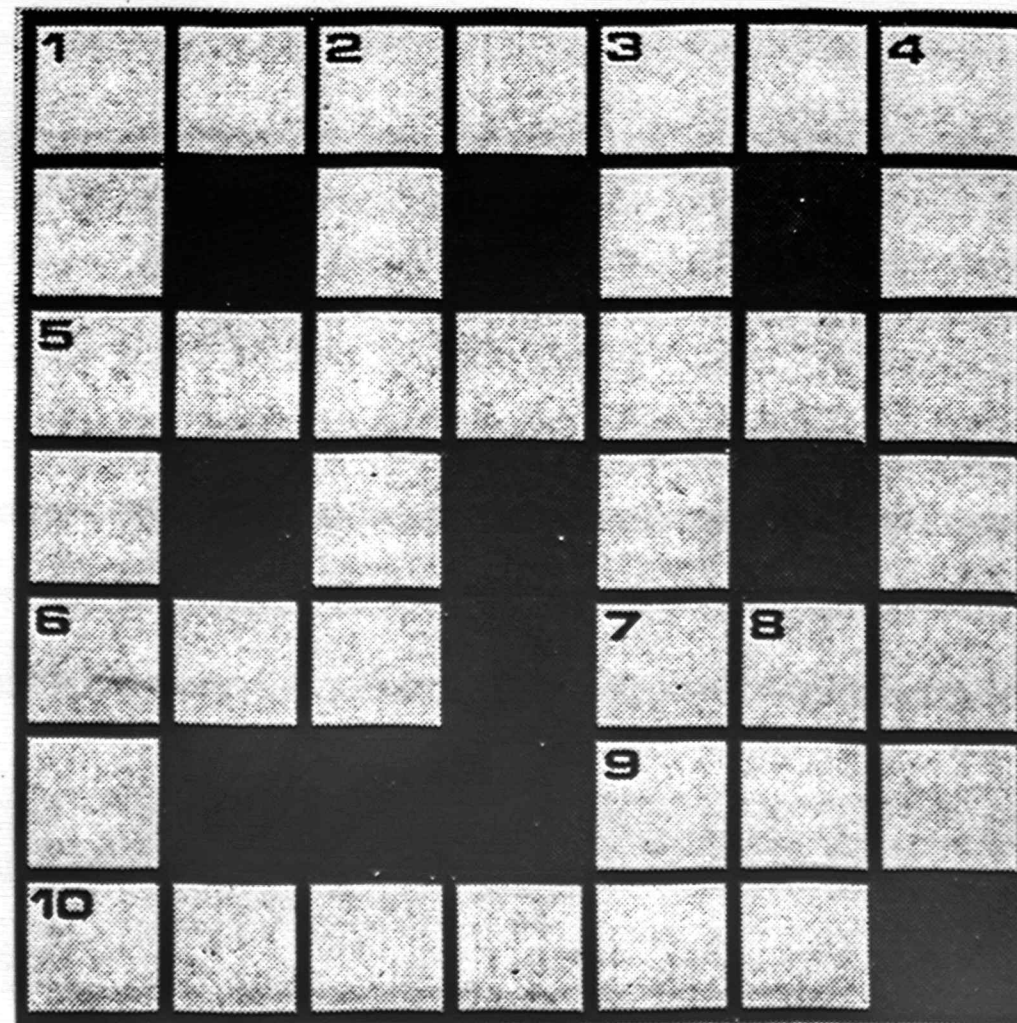
Aš dar nemaciau, kad ponia mokytoja sėdėtų savo kambaryje ir daugiau kaip 15 minučių nieko nedarytų. Ji visada ką nors dirba. Ji audžia, siuvina stovus. Spintos turi būti visados sutvarkytos, kadangi vedėja gali jas peržiūrėti. O jeigu jos nesutvarkytos, tada labai blogai, nes vedėja gali ir bausmę duoti.

Atvažiuokite kada į šią gimnaziją, tada galėsite ją pamatyti ir su savo visais rūpesčiais pas ją ateiti.

Nijolė Oldinskaitė

Bėgimas iš Lietuvos

Mano tėvelis man papasakojo šitą įvykį, kuris atsitiko, kai jis bėgo iš Lietuvos su savo dviem broliais ir jų šeimynomis. Kai jie per Vokietiją važiuojo, juos sustabdė vokiečių kareiviai ir liepė važiuoti į pabėgėlių stovyklą. Bet jie į tą stovyklą patekti nenorėjo ir todėl vieškeliais važiuavo tolyn. Jie vėl privažiavo prie kitų vokiečių kareivių. Jie sakė važiuoti atgal į stovyklą. Mano tė-

PASAKA APIE KVAILIUKĄ TAŠKIUKĄ

Ritonė Ivaškaitė 11 m.

Vieną kartą pas ūkininką gyveno toks gana kvailas šunelis. Jo vardas buvo Taškiukas. Niekas ūkyje jo nemėgo, tik Žaibas — labai protingas arklis. Vieną dieną atbėga nuliūdęs Taškiukas ir skundžiasi arklui: — Niekas manęs čia nemyli! Vaikai į mane mėtė akmenis, o ūkininkė mane nuvarė su šluota!

Žaibas jį paklausė:

— O gal tu ką nors blogo jiems padarei?

— Ne, aš tik šokinėjau ant vaikų ir netyčia vieną šeimnininkę gėlę nulaužiau.

— Na, matai, gal žmonės tavęs nesuprato. Gal jie pamane, kad tu tą iš pykčio padarei, — ramiai aiškino jam Žaibas.

Bet Taškiukas vis tiek pyko. — Aš žinau, tie žmonės manęs nemylė, todėl aš nuplėsiu tam jų Kaziukui kelnės — galės tada bėgti pas mamą bliudamas.

velis bandė apvažiuoti sargybinius, bet vėl pakliuvo.

Trečią sykį bandė pabėgti, bet vėl sugavo. Dabar juos nuvedė į kambarį ir davė šieno, ant kurio miegotų. Tada pardavė arklį ir vežimą, kad negalėtų pabėgti. Mano tėvelis nuėjo pas vokiečių apskrities viršininką ir primelavo. Sakė, kad turi giminių, kurie jų laukia Vokietis jiems leido važiuoti su traukiniu į tą miestą, bet jie ten neišlipė. Jie labai toli į Vokietiją nuvažiavo, kur rusai negalėjo pasiekti ir apsigyveno tol, kol angliai užėmė tą Vokietijos dalį ir karas pasibaigė.

Mama turėtų būti simpatiška, bet ji labai toli į Vokietiją nuvažiavo, kur rusai negalėjo pasiekti ir apsigyveno tol, kol angliai užėmė tą Vokietijos dalį ir karas pasibaigė.

Danutė Norvilaitė, Maironio mokykla 7 sk. mokinė

:PAGALVOK?

Skersai

1. lietuviška stovyklavietė, 5. mokslo namai, 6. kadangi, 7. mes negalime gyventi be —, 9. šitas, 10. sustojimo vieta.

Žemyn

1. didžiausia Lietuvos upė, 2. migla, 3. miegoti, 4. akių skystis, 8. aptikis.

Atsakymai 7 puslapy.

APIE MAMĄ

Mama visiem vaikams reikalinga ir svarbi dėl to, kad ji globoja per jaunystę. Ji vaikams maitina, prižiūri, apsaugoja ir kartais net apgina nuo pavojaus.

Yra svarbu, kad mama turėtų laiko vaikams, ypač tos, kurios dirba. Ji turi turėti laiko užsiminti ar pažaisti su vaikais, kad jie žinotų, kad motina juos myli.

Mama turėtų būti simpatiška.

ga, bet griežta dėl to, kad būtų tvarka. Be griežtumo vaikai galėtų daryti ką tik nori, o paskui užaugtų neįsiskaitę.

Mama turi turėti meilės, ypač mažiems vaikams. Ji neturėtų jų skriausti dėl kiekvienos smulkmenos, nes taip vaikai mano, kad mama jų nemyli.

Rimas Bulota, Maironio mokykla 7 sk.

Aš turiu tokią gerą mamytę! Ji graži, maloni ir labai myli savo vaikus. Kai aš ar broliukai užsigaunam, mamytė vis gydo. Kai aš negerai jaučiuosi, man duoda vaistų. Kai ateinam valgyti, mes gauname geriausią valgį. Kai aš noriu kokia dalyko, mamytė pagalvoja ir paskui pasako, ar man reikia, ar ne. Bet svarbiausias dalykas yra tai, kad ji labai myli savo šeimą. Ir mes labai mylime ją.

Audronė Alinskaitė, Motinos Dienos rašinėlių konkurse, vidurinių klasių grupė laimėjusi pirmą vietą.

Pareigos

Mokytojas klausia mažą mergaitę:

— Kokį darbą dirba tavo tėvas?

— Jis yra pirmininkas.

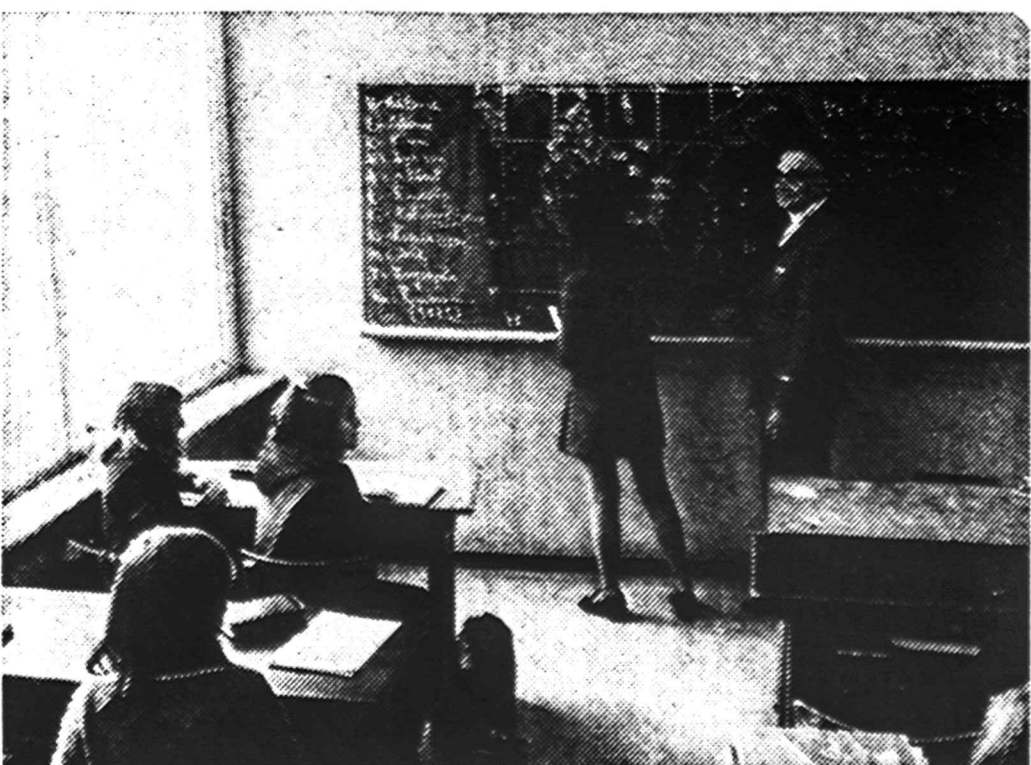
— Ar žinai, kas yra pirmininkas?

— Tai toks ponas, kurio niekuomet nėra namuose...

J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠVIETIMO TARYBOJE gaunamos mokslo priemonės ir knygos jaunimui

A. MOKSLO PRIEMONĖS	
Priešmokykl.	
Ig. Malėnas, A—ZU (ABC spalvotomis iliustr.)	\$1.00
I skyriui	
E. Ruzgienė, GINTARĖLIAI, elementorius	4.50
E. Ruzgienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	1.75
P. Maldeikis ir V. Milavičienė, MOKYMAS SKAITYTI SEIMOJE (naudojantis E. R. "Gintareliais")	0.30
Ig. Malėnas, ELEMENTORIUS E	2.50
A. Rinkūnas, KREGŽDUTĖ, I dalis	3.00
II skyriui	
A. Rinkūnas, KREGŽDUTĖ, I dalis	3.00
G. Cesienė, RŪTELĖ	3.50
G. Cesienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
III skyriui	
J. Plačias, TEVIŠKES SODYBA	3.00
E. Narutienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
IV skyriui	
A. Rinkūnas, KREGŽDUTĖ, II dalis	3.25
S. Jonynienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiūti)	2.00
S. Jonynienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiūti)	2.00
V skyriui	
S. Jonynienė, LIETUVOS LAUKAI	3.00
Z. Grybinas, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	1.25
VI skyriui	
A. Tyruolis, TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA	3.50
J. Plačias, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
VII skyriui	
S. Jonynienė, TEVŲ ŠALIS	3.50
J. Kreivėnas, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiūti)	2.00
VIII skyriui	
J. Plačias, GINTARAS	4.00
S. Sližys, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiūti)	2.00
J. Plačias, LIETUVOS ISTORIJS, GEOGRAFIJOS IR LITERATūros PRATIMAI	2.00
IX skyriui arba V klasei (Aukšt. mokykl.)	
V. Liulevičius, LIETUVOS ISTORIJA (konspektas)	0.75
Aukštesniems skyriams ir tėvams	
J. Ambrasas, J. Žilgėda, LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA	2.00
Dr. Z. Asoklis, LIETUVOS GEOGRAFIJOS VADOVELIS	1.50
Visoms mokykloms	
MOKYKLŲ DIENYNAI	0.50
SĄSIUVINIAI (viena linija)	0.25
V. Frankienė, VAIDINIMAI	1.00
B. KNYGOS JAUNIMUI	
J. Minelga, LABAS RYTAS, VOVERE, Eilėraščių vaikams	2.50
G. Ivaškienė, BALTASIS STUMBRAS, Premijauta istorinė apysaka	3.60
D. Bindokienė, MIESTE NESAUKU, Premijauta apysaka	3.00
J. Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, Premijautos apysakos	3.00
A. Norimas, BE NAMŲ, Premijauta apysaka	3.00

Užsakymus siųsti šiuo adresu:
DARBININKAS — 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Pamoka trečiojoje klasėje su mokytoju K. Motgabiu

IŠ VISUR

— Inž. Algimantas Gečys, JV LB centro v-bos vicepirmininkas visuomeniniam reikalui, tarnybos reikalais skrido pro Chicago. Ta proga buvo trumpai sustojęs Chicagoje ir painformavo JAV LB tarybos prezidiumą apie LB politinės akcijos planus bei darbus Ethnic Heritage įstatymo reikalui, Simo Kudirkos bylos klausimu ir kitais reikalais.

— V. Katkevičius, rugsėjo 15 Chicagoje atšventęs 100 metų sukaktį, gavo širdies smūgį ir rugsėjo 29 mirė savo namuose, 6618 So. Sacramento. Šioj apylinkėj jis gyveno nuo 1893. Gimė Lietuvoj, į JAV atvyko 1891. Atvykęs 1893 m. pamatytį Kolumbo parodą, pamėgo Chicago ir čia pasiliko. Dirbo popieriaus bendrovėj 46 m., o paskui 25 m. buvo sargu.

— Kiekvienoje JAV vietovėje, kur yra lietuvių, gali veikti LB apylinkė. Šiuo metu JAV LB turi 72 apylinkes. Atskirose vietovėse LB centro valdybos nutarimu LB apylinkės teisės gali būti suteiktos vietos lietuvių teltiančiom atsirom lietuvių organizacijom ar jų skyriam.

— Kanados Lietuvių Bendruomenės suvažiavimas įvyks Toronte spalio 23-24. Bus renkama nauja krašto valdyba.

— J. Narūnė Pakštiečienė parėšė atsiminimus apie Gabrielę Petkevičaitę, Balį Sruogą, Jurgį Savickį ir Juozą Švaistą. Susidarys apie 150 psl. knyga, kuri bus iliustruota retomis nuotraukomis.

— Sandra Kybartaitė studijuoja architektūrą Torontio universitete. Ji sėkmingai baigė trečiuosius metus pirmąjį ir jai buvo paskirta Toronto Brick Company pirmoji stipendija.

— JAV Lietuvių Bendruomenė šį rudenį atžymės savo veiklos ir daugelio darbų 20 metų sukaktį. Per šį trumpą laikotarpį JAV LB pastangomis jau įvyko net 4 didelės Dainų šventės, sutraukusios apie 40,000 dalyvių ir žiūrovų; 3 išpūdingos Tautinių šokių šventės su 30,000 dalyvių ir žiūrovų; keli Kultūros kongresai; Teatro festivalis; Mokslo ir kūrybos dienos; ir daugelis kitų masinių bei manifestacinių lietuvių parengimų. Tačiau JAV LB negyvena vien tik praėjimais. Dabar smarkiai ruošiamasi IV-jai Tautinių šokių šventei 1972. II-jam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui, Teatro festivaliui ir kt. Kūrybingas visų lietuvių darbas užtikrins geresnę lietuvių išeivijos ateitį.

— Nida Brinkienė, Los Angeles, Calif. LB vietos apylinkės valdybos narė, organizuoja vieną svetimųjų informavimui lietuvių ir Lietuvos bylos reikalui. Į tą vieną įtraukiami asmenys ir čia veikiančių abiejų LB apylinkių (Los Angeles ir Santa Monica), LB Vakarų apygardos ir kiti lietuviai, turį patirties tame darbe.

— Ateitininkų sendraugijų sąjungos centro valdyba, atsižvelgdama į šią vasarą stovyklavusių pageidavimus, ir kitais metais rengs dvi stovyklas: Dainavoj liepės 30 — rugpjūčio 6. Kennebunkporte rugpjūčio 20-26.

— Reikalinga pagyvenusi moteris namų ruošai senelių poilsio namuose, vedamuose sėselių. Dėl sąlygų prašom skambinti vakarais 7-9 val. (203) 923-9004 arba rašyti: Villa Maria Rest Home, Thompson, Conn. 06277.

Lietuviška klebonija ieško šeiminkės. Kreiptis: kun. Balys Ivanuskas, 6527 Superior Avenue, Cleveland, Ohio, 44103. Tel. (216) 431-5794.

SPORTAS

NAUJA RYTŲ SPORTO APYGARDOS VADOVYBĖ

Pranešimas Nr. 146

Rytų sporto apygardos vadovas Aleksandras Vakselis rašo: "Džiaugiuosi galėdamas pranešti, kad naujojo ryty sporto apygardos vadovų maloniai sutiko būti Pranas Gvildys". "Maloniai prašau Jį tvirtinti. Gavęs iš Tamstų P. Gvildžio paskyrimą rytų sporto vadovu, skubos keliu perduosiu Jam pareigas."

Centro valdyba pasitraukiančiam iš pareigų A. Vakseliui dėkoja už atliktą didelę vertę darbą, ilgus metus vadovaujant rytų sporto apygardai. Tikime, kad A. Vakselis nebus abejingas reikalui esant savo sportine-organizacine patirtimi talkinti sąjungai.

Nuo šio pranešimo paskelbimo dienos rytų apygardos vadovo pareigom yra tvirtinama Pranas Gvildys. Zymus sportininkas ir sporto darbuotojas P. Gvildys yra žinomas kaip veiklus, sumanus ir energingas žmogus.

Naujam vadovui linkime sėkmės naujose pareigose.

Pranešimas Nr. 147

Centro valdyba skelbia ir tvirtina naujojo apygardos vadovo pristatytą šios sudėties rytų apygardos komitetą:

Pranas Gvildys — apygardos vadovas, 93 Wheeling Ave., Staten Island, N. Y. 10309. Tel. (212) 356-7871.

V. Steponis, 86-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421. Tel. (212) 441-7087.

Arturas Cenfeldas, 1335 Center St., Union, N. J. 07083. Tel. (201) 687-1451.

Edv. Auštras, 70 Brazil St., Melrose, Mass. 02176. Tel. (617) 665-5563.

Ant. Krušinskas, 1202 Fenwick Rd., Philadelphia, Penn. 19115. Tel. (215) OR 6-2345.

St. Zabulis, 28 Fuller Ave., East Hartford, Conn. Tel. (513) 289-2882.

K. Budreckas, 91-03 117 St., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. (212) 849-0707.

Centro valdyba

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

• Amerikiečio Bobby Fischerio ir buv. pasaulio čempiono T. Petrosiano 12-ros partijų mačas pradėtas rugsėjo 30. Buenos Aires, Argentinoje. Šio mačo laimėtojas kitais metais susitiks dėl pasaulio karūnos su dabartiniu čempionu B. Spaskiu.

• Britų žurnalas Chess, rugsėjo nr. įdėjo pokalbį su Bobby Fischeriu. Štai būdingesni pastarojo pasakymai: "Aš nežaisčiau Sov. Sąjungoje. Ten būtų viskas daroma, kad mane išlaikytų. Jie moka gauti patarimų iš savo sekundantų. Dėl laimėjimo jiems viskas galima. Jie neturi sportiško jausmo, nei asmenybės. Jie Sov. S-gos tarnautojai", teigia Bobby. Tas pat Chess primena, kad Danijos didmeistris B. Larsen praėitų metų rungtynėse prieš Sovietų didmeistrį reikalavo sau pirmos lentos, kaip stipriausias Vakarų didmeistris, nustumdamas Fischerį į antrą lentą. Dabar B. Fischeris, sutruškindamas Larseną 6-0, sugrįžė ir jo išdidžius samprotavimus.

• R. Vaganian, Sovietų jaunių čempionas, dalyvavo pasaulio jaunių pirmenybėse, Graikijoje. Jis baigė penktą. Pirmenybės laimėjo šveicarijos jaunis W. Hug. Trečiuo baigė JAV atstovas K. Rogoff.

• Bostono pirmenybės įvyks spalio 9-10 d. Prudential Centre rūmose. Bostono čempiono vardas buvo penktis kartus iškovotas lietuvių: 1949 m. — P. Tautvaišo, 1950 ir 1951 — Kazio Škėmos, 1959 ir 1964 — Gedimino Šveikausko. Pirmenybėse dalyvaus apie 150 šachmatininkų.

• Chicago's Lietuvių šachmatų klubas kviečia jaunimą lankyti klubo treniruotes Jaunimo Centre, penktadieniais nuo 6:30. Registruotis pas R. Fabijoną, tel. 737-0770.

• Bostoniškieji jaunuoliai kviečiami į šachmatų žaidimus So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos klube, ketvirtadieniais nuo 7 v.v.

• Sv. Kazimiero Himnas Marijai, verstas A. Tyruolio, pranciškonų išleistas atskira knyguote. 32 psl. Kaina 1 dol. Platiniojam nuolaida. Gaunama Darbininko spaudo kiosk, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

KAIP BUS PAMINĖTA LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS 20 M. SUKAKTIS

Šis savaitgalis New Yorke skirtas atžymėti JAV Lietuvių Bendruomenės 20 metų sukaktį. Didelė tai šventė, ir į jos minėjimą yra surikiuota visa eilė įvykių. New Yorkas pasirinktas todėl, kad čia prieš 20 metų buvo iškilmingas Lietuvių Bendruomenės įkūrimo aktas.

Pradedama dail. J. Bagdono paroda

Spalio 8, penktadienio vakarą, 7:30 v. atidaroma dail. J. Bagdono kūrinių paroda Kolombo vyčių salėj, 86-22 85 St. Woodhaven.

Dail. J. Bagdonas dažnai sielodavosi, kad štai niekas iš lietuvių dailininkų nenusikelia į gražią ir tokią išpūdingą partizanų epochą, kai tuo tarpu okupuotoj Lietuvių kuriami bolševikinės heroikos paveikslai. Tas ir paskatino dailininką ištempti drobės. Jam tada pagelbėjo Dėv. Juvenalis Liauba, O.F.M., leidęs pasinaudoti garu prie dabartinio Kultūros Židinio. Garažas nemažas, bet šviesos — mažoka. Teko ir vienaip ir kitaip verstis. Tapybos darbai rutuliojosi gana lėtai ir užsitęsė apie porą metų. Paveikslai buvo suprojektuoti didelio formato (pats didžiausias 8 pėdos ant 20 pėdų). Trukdė dar ir klimatinės sąlygos.

Paskelbus, kad LB švenčia sukaktį, dailininkas užsimojo baigti, kad prisidėtų prie minėjimo.

Ką matysime parodoje? Ši paroda skiriasi iš kitų tuo, kad ji labai patriotinio turinio. Joje ryškina mūsų dailininkų mažai paliesta tema — partizanai laisvės kovose.

Parodoj bus išstatyti šeši paveikslai. Pirmasis, pats didžiausias, užims visą salės sieną. Jame bus pavaizduota miškelis su partizanais — prieš kautynes. Toliau partizanai žemaitioj, partizanų posėdis miške, pakeliui į Vakarus, partizanai ir ryšininkai ir savų laukų sargyboj.

Atidarymo žodį tars Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, prel. J. Balkūnas, JAV LB centro valdybos pirmininkas

Taisom radijo ir televizijos aparatus spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Ave., Glendale, N. Y. 11227. (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.)

Lietuviška trispalvė vėliavėlė gaunama už 75 c., su pastatymo kaladėle (baze) už 1 dol. Lietuviška ir JV vėliavėlės su pastatymo kaladėle—1.50 dol. Didesnį skaičių užsisakant duodama nuolaida. Persutimto išlaidom pridėdama 50 c. Kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Simo Kudirkos išdavimo metinėm paminėti Darbininkas paskyrė metinį savo koncertą, kuris įvyks lapkričio 20. Aukšto lygio patriotinę programą atliks solistė Gina Capkauskienė ir vyrų oktetas iš Montrelio, Kanados.

Darbininko spaudo kioskas su naujom knygom bei lietuviškom plokštelėm dalyvaus JAV Lietuvių Bendruomenės 20 m. sukakties minėjime, kuris įvyks spalio 10, sekmadienį, 3 val. p.p. Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėj, 89-30 114th St. Įėjimas iš 113 St. Ta pačia proga skaitytojai prašomi apsimokėti prenumeratą arba naujai užsisakyti. Pirmiem metam metinė prenumerata tik 5 dol. Jaua vedžiam ir kariam duodama metam dovana.

Vytautas Volertas. Visi bus pavaišinti pušiu, kava. Vašes organizuoja LB apygardos paviešta J. Gerdvilienė.

Pianisto A. Smetonos koncertas
Tą patį vakarą, spalio 8 8:30 v. Lincoln Center bus pianisto Antano Smetonos koncertas, kuris taip pat jungiamas į sukakties iškilmes.

Pianistas yra prezidento Antano Smetonos vaikaitis, jau pagarsėjęs daug kur koncertavęs. Jo koncertas bus ir Lincoln Centre.

Visi muzikos mėgėjai kviečiami aplankyti šio jaunio pianisto koncertą.

Seminaras
Spalio 9, šeštadienį, turime du įvykius — seminarą ir Bendruomenės vakarą.

Seminaras skirtas nagrinėti Lietuvių Bendruomenės ateities kultūrinei veiklai. Čia pranešimą skaitys Paulius Jurkus panaudodamas visos eilės dailininkų, muzikų, rašytojų pasakymus tuo klausimu.

Čia bus paliesta šios sritys: muzika, dailė, literatūra, jaunimas, švietimas, sportas. Bus nagrinėjama, ką šiose srityse gali padaryti Lietuvių Bendruomenė per ateinančius penkerius metus.

Po seminaro — kavutė.
Tos pačios dienos vakarą visi renkasi į Maspetho lietuvių parapijos salę, kur bus

Lietuvių Bendruomenės vakaras

Kadangi kitais metais šaukiamas jaunimo kongresas, tai ir šio vakaro programa skirta jaunimui.

Buvo suplanuota didesnis masto jaunimo koncertas, bet susidarė neįveikiamos sąlygos.

(nukelta į 8 psl.)

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

MALE FEMALE

Man or Lady to handle the sales & service of Electrolux Cleaners including both home and commercial line, in this area. Excellent weekly earnings high commissions, bonuses. For complete info: 914-478-2400.

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastas, B.S.
7-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

LB Woodhaveno apylinkė pagamino ženklelį klijuoti ant automobilio lango (de-cal):

auks spalvos rėmuose, baltas vytis raudoname fone. Dydis: 2½x2 inč. Galima užsisakyti paštą prisiunčiant \$1.00 už ženklelį — DARBININKO Brooklyn, N.Y. 11221 administracija, 910 Willoughby Ave.

ATSAKYMAI (galvosūkis 6 puslapy)

Skersai: 1. Neringa, 5. mokykla, 6. nes, 7. Oro, 9. tas, 10. stotis.

Žemyn: 1. Nemunas, 2. rūkas, 3. miegoti, 4. ašaros, 8. ras.

DIENOS

Vienintelis lietuvių ir anglų kalbomis iliustruotas lietuvių kultūros ir visuomenės gyvenimo žurnalas leidžiamas LIETUVIŲ DIENŲ leidyklos Kalifornijoje. Išeina kas mėnesį, išskyrus liepos ir rugpjūčio mėn. Adresas: 4364 Sunset Boulevard, Hollywood, Calif. 90029 • Vyr. redaktorius Bernardas Brazdionis. Leidėjas Antanas F. Skirius • Prenumeratos kaina metams 8.00 doleriai; naujai užsiskantiems — pirmasis metais tik \$6.00.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalys. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5½% • 1 year Term Deposit — 5½%
• Special Notice a/c — 5½% • 2 year Term Deposit — 6%

— All Accounts Compounded Daily —

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašau pratęsti prenumeratą 1971 metams.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____
DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$ _____

Slučių už prenumeratą \$ _____

Spaudai paremti \$ _____

Slučių skolą už _____ m. \$ _____

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmadieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p. 97.9 meg. FM bangomis. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5555

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radioj stoiją Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburiai. Lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas. WTEL. 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia. Pa. 19123 PO-5082.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius. 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754

HARTFORDO LIETUVIŲ TEVYNĖS GARSŲ radioj valandėlė nauju laikui WKSS—FM 95.7 sekmadieniais nuo 9-10 valandos vakaro. Vedėjas Algimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd. Hartford, Conn. 06114; 249-4502

DETROIT, MICH. — Lietuviški Melodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 177 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc WHII 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm Pr. Puidokas, 589 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus. WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies, KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Radio klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Typewriters

Lithuanian and English

for sale at reasonable prices, also adders, calculators, mimeos, complete line of office machines and equipment. Rentals. Repairs. ALL LANGUAGES TYPEWRITER, CO., INC. 119 W. 23rd Street, New York, N.Y. — Chelsea 3-8086.

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY COMPANY

Aluminum Combination

Windows and Doors

Jalousie Windows

Aluminum Awnings

600 RIDGEWOOD AVE.

Brooklyn, N.Y. 11208

Allen R. Shipley

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKSTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records

Aidutės dainuoja, A. Stephens mergaičių choras	Stereo	4.50
Montrealio Aušros Vartų choras, 11 dainų	Stereo	5.00
Vivat Academia, Neo-Lithuanian dainų šokių (2 pl.) Stereo		8.50
Kalėdų giesmės, Br. Budrio oktetas 11 kalėd. giesmių		5.00
Aldona Stempuzis, su Stigita, o Stigita	Stereo	6.00
Ainių dainos, Stuttgarto sm. muz. D. Lapinsko. Stereo		6.00
Lietuvių pasakos, Baranauko, S. J. J. Lapinsko. Stereo		6.00
Daina, Br. Budrio oktetas (45 c.) mažo formato		2.00
Tykus buvo vakarėlis, 14 lengvos muzikos kūrinių		5.00
Vytauto Bacevičiaus piano kūrinių		5.00
Dainos ir arijos, sol. E. Kardelienė		6.00
Zirginėliai, B. Pukelevičiūtės vaikams pasakos		5.00
Antrieji Zirginėliai, vaikams pasakos		5.00
G. Vasiliauskienės, 11 lengvos muzikos dainos-šokiai		6.00
D. Dolsko, 10 įdainuotų šokių-dainų rinkinys		5.00
Antras literatūros vakaras, rašytojų įskaitymai		5.00
Palangos Jūzė, vaidina profesionali aktorai		5.00
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota		5.00
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika — Stereo		5.00
Dainuojau Jums, Aurelia šokių muzika Nr. 2	Stereo	5.00
Sigutė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3		5.00
Dainų ir arijų rėdai, sol. J. Vaznelio		5.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	Stereo	\$7.00
Gaudžia trimitai, Br. Jonušo įgroti 12 liet. patriotinių marsų		6.00
Mes padainuosim, Ciurlionio ansamblio 16 liaud. dainų		6.50
O ramunėlė, pasakyk, Birutė Tamošiūnas, 12 muzikos šokių		6.00
Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnienės, 12 muzikos šokių		6.00
Paverptos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų-šokių		2.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Noreika		6.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras		5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo.	Stereo	\$6.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzika solo		5.00
Sutemy garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių — Stereo		\$6.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės. Stereo		\$6.00
Tėvynei aukojam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų. St. \$6		5.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika — stereo		5.00
Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos (Stereo)		6.00
7 Kristaus žodžiai, Sv. Kazimiero parapijos choras		4.00
Mano gimtinė, 14 lengvos muzikos kūrinių		5.00
Operų arijos, J. Liustikaitės 12 kūrinių		6.00
New Yorko Liet. Vyryų choro 16 liet. dainų	Stereo	\$2.00
Tėvynės melė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų		2.00
Lietuvių tautiniai šokiai, A. Stuko leid. 14 šokių		2.00
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazo 9 dainos ir giesmės		2.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00		10.00
A. Šabaniausko, lengvos muzikos 12 šokių-dainų Nr. 3		5.00
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 šokių-dainų rinkinys		5.00
Grįšim, grįšim, Moterų okteto 15 dainų.	Stereo	5.00
Ar tu meni, 13 lengvos muzikos kūrinių.	Stereo	5.00
Dainos ir arijos, V. Daunoro		5.00
Linksmeji broliai, juokų ir šokių rinkinys		5.00
Dainų rinkinys su Lietuvos Himnu VI		5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo		\$5.00
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansam., 17 l. dainų. Stereo		\$5.00
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Rūtos ans., 14 l. d. Stereo		\$5.00
Dvi Mamytės ir dvi Dukrytės, Kvartetas iš 14 dainų. Stereo		5.00
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir 2 dukrytės, 15 liet. dainų. Stereo		5.00
Lietuvių tautiniai šokiai, Stuttgarto simfonija		5.00
Lietuvių kanktės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė. St. \$5.00		2.00
Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių	Stereo	\$3.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid. — Stereo		\$5.00
Zilėlė, L. Stuko moterų seksteto 14 liet. dainos. Stereo		5.00
A. Šabaniausko, 12 šokių muzika Nr. 26		5.00
Pupų dėdės ir kitų muzika, dainos 27		5.00
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų.	Stereo	4.50
A. Dvariono šokių muzikos rinkinys Nr. 25		5.00
Dainuojam su Lione, Juodytės 16 lietuviškų dainų		5.00
Mano Lietuvos prisiminimai, sol. L. Juodytės		5.00
Muzikos rinkinys 28 (Karo mokykla ir kit.)		5.00
Skamba ir aidi daina, Vilniaus choro įdainuota		5.00
Sodauto, 8 Vilniaus choro dainis		5.00
Dainos, A. Dičiūtės-Trečiukienės		5.00
Motule mano, T. Serapinčienės dainos		5.00
Lietuviški šokiai, akord. K. Daubaras 18 šokių. Stereo		\$5.00
Mes žengime su daina, New Yorko vyryų okteto 17 d. Stereo		4.50
Vakaruškininkės dainuoja, S. Barkus, giesmės, dainos		5.00
Dainos ir arijos, K. Petrausko		7.00
Ciurlionis, albumas iš 2 pl. 28 dainos		10.00
Tra-lia-lia, 18 skautiškių dainų	(Stereo)	5.00
Gimtinės danguis, 12 lengvos muzikosdainų		5.00
Julės Rajauskaitės piano rėdai: Music of Fr. Liszt, stereo		6.00
Operų Arijos, Sol. St. Baro	Stereo	\$7.00
Akuraus, vaikų įdainuota 14 liet. dainų.	Stereo	5.00
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių.	Stereo	5.00
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės.	Stereo	5.00

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Prel. J. Balkūnas negalės dalyvauti Lietuvių Bendruomenės 20 metų sukakties minėjime, nes jis išvyksta į Kanados lietuvių dieną, kuri bus St. Catharines, Ont. Ten jis pasakys pamokslą. Prieš išvykdamas, jis dalyvaus dail. J. Bagdono parodos atidaryme ir ten pasakys kalbą. Parodos atidarymis bus spalio 8, penktadienį, 7:30 v.v.

I dail. J. Bagdono parodą atskiri individualūs pakvietimai nebus siuntinėjami. Jo paroda įrašyta į bendrą LB šventės pakvietimą.

Popietę su Putinu rengia dramų aktorius Juozas Bolev. Bulevičius spalio 31, sekmadienį, Finch kolegijoje, 52 East 78 Street, Manhattane. Pradžią 4 v. popiet. Bus skaitoma ištrauka iš romano "Altoriai šešely". Salė yra nedidelė ir jauki, pritaikyta tokio pobūdžio literatūriniam skaitymam ar mažiems vaidinimams. Popietę sumanė ir ją organizuoja pats Juozas Bulevičius.

Stasys Goštautas New Yorko universitete gavo daktaro laipsnį iš ispanų literatūros. Disertacija apie Pietų Amerikos rašytojo Roberto Artil kūrybą jis apgynė spalio 1. Naujasis daktaras studijavo Fordhamo ir New Yorko universitetuose. Disertaciją parašė profesorius daktaras Wesley kolegijoj prie Bostono.

N. Y. LAK futbolo vienuolėkė spalio 3 pirmenybių rungtynėse nugalėjo Olympiacos Jamaica 1-0. Plačiau kitame numery.

Brolis Didakio Pauliukaičio, OFM, mirties trečiųjų metų progą mišios bus aukojamos pranciškonų koplyčioj Brooklyne, spalio 7 d. 7 val.

Vienuolynas GL 5-7068
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916

Magdalena Galdikienė rugsėjo 26 sulaukė 80 metų. Ta proga jos pasveikinti buvo susirinkusi lietuvių katalikų moterų organizacijų pasaulinės sąjungos valdyba. Taip pat dalyvavo ir dvasios vadas prel. J. Balkūnas. Sukaktuvinė apdovanota gėlėmis ir tortu. Drauge valdyba atliko ir savo posėdį. Nutarta lapkričio 14 susaukti tarybos atstovų susiavimą.

Algis Reivytiš per garsiakalbius transliuos muzikinį įvadą JAV LB 20 metų sukakties minėjime. Tokį muzikinį foną jis perdavė šiemet, minint Vasario 16 dieną. Lietuvių Bendruomenės minėjimas bus šį šeštadienį ir sekmadienį. (Žiūr. skelbimą).

Pianistas Antanas Smetona vėl koncertuoja New Yorke.

Spalio 8, ši penktadienį, 8:30 val. vak., Alice Tully Hall, Lincoln Centre, New York, įvyks Antano Smetonos piano rečitalis, kurį organizuoja Alkahest Attractions, Inc., Atlanta, Georgia. Programoje Debussy, Ravel, Haydn, Chopin ir Schumann kūriniai. Pianistas A. Smetona šiuo metu yra profesorius Clevelando muzikos mokykloj ir dažnai koncertuoja. Lietuviškoji visuomenė turi puikią progą penktadienio vakarą pasiklausyti mūsų iškilaus pianisto rečitalio, muzikiniam pasauliui garsiam Lincoln Centre, Broadway prie 65 St. Manhattane. Bilietai po 3.50 dol., studentams po 1.50 dol. Bilietus galima įsigyti koncertų salės kasoje arba Ticketron skyriuose. Informacijai — koks skyrus arčiausia Jūsų — skambinkite tel. 664-4400.

BILIJETAI Į DAINŲ ŠVENTĘ
I mažąją dainų šventę bilietai gaunami pas dalyvaujančių chorų narius, direktorius ir dar šiose vietose:

Queens
Woodhaven — Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., J. Andriusio apdraudęs, nekilnojamo turto įstaigoj, 87-09 Jamaica Ave., Litas Travel Service, 94-10 Jamaica Ave.

Richmond Hill — Jono Ormano apdraudęs ir nekilnojamo turto įstaigoj, 110-04 Jamaica Ave.

Ridgewood — V. Belecko Winter Garden svetainėj, 1883 Madison St.

Maspeth — Lietuvių piliečių klube, 69-63 Grand Ave.

Brooklyn
Williamsburg — Ginkus Ice Cream Palace, 495 Grand St., East N. Y. — Kultūros Zidiny, 361 Highland Blvd.

New Jersey
Elizabeth — Lietuvių Laisvės salėj, 269 Second St.

Kearny — Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centre, 6 Davis Ave.

Autobusai važiuos į dainų šventę iš Brooklyno ir Queens. Informuotis ir vietas užsisakyti galima Romo Kezio vadovaujamoj Travelers International kelionių agentūroj, 2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y., tel. 769-3300, ar pas jį namuose TW 4-1288.

Dail. Onos Paškevičienės kūrinių paroda rengiama spalio 30 ir 31 Kultūros Zidinio patalpose rooklyne. Bus išstatyta apie 40 paveikslų — peizažų ir portretų. Apie dailininkės kūrybą kalbės dail. V. K. Jonynas. Parodą rengia Liet. Moterų Klubų Federacijos valdyba.

Iškau kilnaus lietuvių vės padėti man perrašyti mašinėlės tris rankraščius ir ištaisyti lietuvių kalbą. Kreiptis: M. Aukštuolis, 4 Elizabeth Ave., Springfield, Conn. tel. (203) 348-78-25.

Dainuojančios Rūtos iš Waterbury, Conn. Irena Šiugždaitė (k.) ir Diana Melnikaitė (d.). Jos abi dainuoja Bendruomenės vakare spalio 9 Maspetho lietuvių parapijos salėje. Pradžią 7:30 v.v. Nuotr. V. Maželis

Clevelando vyrų oktetas. Iš k.: Romas Būblys, Valdas Ziedonis, Džiugas Staniškas, Mečys Aukštuolis, Raimundas Butkus, Gytis Motiejūnas, Algirdas Gylis, Min daugias Motiejūnas. Oktetui vadovauja Rytas Babickas. Oktetas spalio 9 dainuoja lietuvių klubo salėje Hartforde, Conn., o spalio 10 Richmond Hill mokyklos salėje. (žiūr. skelbimą.)

Kaip bus paminėta Lietuvių Bendruomenės sukaktis?

(atkelta iš 7 psl.)

Dabar visa programa bus pusantros valandos. Programą atliks jaunimas.

Iš Waterburio atvyksta dvi dainuojančios "rūtos" — Irena Šiugždaitė ir Diana Melnikaitė. Jos dainuoja pritarčios gitarą. Yra koncertavusios lietuvių jaunimo šventėse, stovyklose. New Yorke dainavo bene du kartu. Patraukia jos savo nuosirdžiu dainų interpretavimu, savo jaunystę, nostalgiją. Ir šiam vakarui jos atsiveža dainų pyne.

Iš New Yorko pasirodys Andronė Bružaitė, kuri lanko baleto mokyklą. Čia ji pasirodys lietuviškai publikai bene pirmą kartą.

Jos brolis Algis Bružas pasirodys su deklamavimu. Pabaiagai bus parodytas filmas, kaip jaunimas reiškėsi LB seime 1968 metais. Čia bus par-

dyta motorkada, iškilmės Flushinge. Filmą gamina Gerimantas Penikas, jis ir pademonstruos.

Po programos bus šokiai, grojant Joe Thomas orkestrui. Veiks bufetas su gėrimais ir valgiais.

Iškilmingos pamaldos

Sekmadienio programa pradedama 11 v. Apreiškimo parapijos bažnyčioj. Čia bus iškilmingos pamaldos. Mišias aukos tos parapijos naujas klebonas kun. P. Raugalas, pamokslą pasakys Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Giedos Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas A. Kačanausko.

Iškilminga akademija

Minėjimo akademija bus 3 val. popiet Richmond Hill mokyklos salėj (kur buvo Birbynės koncertas).

Pradedama vėliavų įnešimu, toliau — invokacija, kurią sukalbės Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, mirusių pagerbimas. Visai šiai daliai bus pritaikytas muzikinis fonas.

Programai vadovaus JAV LB centro valdybos pirmininkas Vytautas Volertas, kalbės Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, pagrindinę kalbą pasakys prof. Jokūbas Stukas.

Antroji daly pasirodys Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Rytas Babicko. Išvakarė-

Solistė Irena Grigaliūnaitė dainuoja drauge su Clevelando vyrų oktetu. Šeštadienį ji dainuoja Hartforde, o sekmadienį — New Yorko Lietuvių Bendruomenės 20 metų sukakties minėjime.

se, spalio 9, jis koncertuoja Hartforde. Grįždamas sustoja New Yorko ir čia koncertuoja drauge su soliste Irena Grigaliūnaitė.

Oktetas New Yorko pasirodo pirmą kartą. Taip pat groja akordeonu žymus virtuosas Charles Daubaras iš Philadelphiajos. Minėjimą uždaro V. Volertas.

Visi kviečiami pajusti šventės nuotaiką ir įsijungti į minėjimą!

Iškilmės Apreiškimo parapijoje

Praėjusį sekmadienį per sumą oficialiai buvo įvesdintas naujasis Apreiškimo parapijos klebonas, kun. Pranciškus Raugalas. Įvesdinimo apeigos pasižymėjo iškilmingumu. Atsilankė apie 30 kunigų, kurie eisenoj iš klebonijos į bažnyčią atlydėjo naująjį kleboną.

Prie altoriaus perskaitytas skyrimo klebonui raštas, išeitos parapijos knygos, atkalbėtas Tikėjimo išpažinimas... Žodį parapičius tarė naujasis klebonas, įvesdinimo apeigom vadovavo Brooklyno vyskupo įgaliotinis, prel. J. E. Steiner.

**BOSTONO
ŽINIOS**

Tautos šventė, rugsėjo 8, čia gražiai paminėta. Laisvės varpas, lietuvių radijo valanda, tą šventę minėjo net du kartu — rugsėjo 12 ir 19. Rugsėjo 19 Bostono Sv. Petro parapijos bažnyčioj buvo mišios už pavergtą Lietuvą. Pamaldas laikė kun. Antanas Baltrušėnas. Jis pasakė ir šventei pritaikytą pamokslą. Minėjimo akademija buvo 3 v. popiet Liet. piliečių draugijos salėj. Ją pradėjo Bostono Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkas Antanas Matjoška. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, pianu palydėjo kompozitorius Jeronimas Kačinskas. Maldą sukalbėjo kun. Albinas Janiūnas. Dr. A. Budreckis kalbėjo apie Vytauto laikų Lietuvą, kovas su lenkais ir visas intrigas, kurias sukėlė lenkai. Antanas Mažiulis pristatė dr. A. Budreckio knygą anglų kalba apie 1941 metų Lietuvos sukilimą. Už tą knygą A. Budreckis gavo magistro laipsnį. Meninės programos daly solistas Stasys Liepa padainavo dvi kalinių dainas, skirtas Simo Kudirkos prisiminimui, — kunigaikščio Igorio arijas. Akomponavo Jeronimas Kačinskas. Feliksas Kontautas perskaitė eilėraštį. Organizacijos minėjime dalyvavo su vėliavomis. Po minėjimo dar buvo vaisės.

Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto tradicinis banketas įvyks spalio 9, ši šeštadienį, 6:30 val. vak. Lietuvių Piliečių Dijos auditorijoj, So. Bostone.

Bostono šauliams pavesta surengti trečiąją kultūrinę savaitę, kuri bus kitais metais Kennebunkporte. Tai bus pirmoji savaitė Atlanto pajūryje. Svarbiausi organizavimo darbai teks šiame pakrašty esančiom keturiom šaulių kuopom. Tos kuopos yra Montrealyje, Bostone, Brocktone ir New Yorke.

Trimitukas, kurį leidžia Bostono šaulių kuopa, pradėtas spausdinti ofsetiniu būdu. Tautpydami vietą, labai sumažino raides, ir taip Trimitukas pasidarė sunkiai paskaitomas. Tokiam biuleteniui nereikia ir nuotraukų. Geriau jų vietą užleisti tekstui.

mueller, žmonių prisirinko pilna bažnyčia. Mišias laikė kun. P. Raugalas su savo dviem vikarais kunigais A. Račkausku ir K. Wicks. Choras, vedamas A. Kačanausko, iškilmingai giedojė progai pritaikytas giesmes. Dalyvavo gen. konsulas A. Simutis, Liet. Bendruomenės ir kitų organizacijų atstovai. Po mišių dvasininkam buvo vaisės klebonijoj, o pašaučiam — mokyklos pasta-to salėj.

DAIL.

JUOZO BAGDONO PARODA

iš partizanų kovų epochos

Paroda vyksta spalio 8, 9 ir 10 dienomis

Kolumbo vyčių salėje, 86-22 85th Street, Woodhaven.

Oficialus parodos atidarymas spalio 8, penktadienį 7:30 v.v.

Šeštadienį paroda atidaryta nuo 12 iki 9 v.v., sekmadienį — nuo 12 iki 8 v.v.

Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia

JAV LB New Yorko
Apygardos Valdyba

PIANISTO ANTANO SMETONOS KONCERTAS

įvyks

New Yorke, LINCOLN CENTRE, Alice Tully Hall

patalpose
Broadway ir 65th Street,
New York, N. Y.

1971 m. spalio 8 d.

8:30 val. vak.

PROGRAMOJ:

Debussy, Ravel, Haydn, Chopin ir Schumann kūriniai

BILIJETAI \$3.50, studentams \$1.50. Jie pardavinėjami koncertų salės kasoje ir Ticketron skyriuose. (Dėl jums arčiausios vietovės — skambinkite 664-4400)

Kviečiame į JAV Lietuvių Bendruomenės 20 metų sukakties minėjimą

SPALIO 8 D., PENKTADIENIS

Dail. J. Bagdono parodos atidarymas 7:30 v.v. Kolumbo vyčių salėje, 86-22 85 Street Woodhaven, N. Y.

SPALIO 9 D., SEŠTADIENIS

Seminaras tema — LB kultūrinė ateities veikla 3 v. popiet Kultūros Zidinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y.

Bendruomenės vakaras 7:30 v.v. Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-14 56 Rd., Maspeth, N.Y. Vakaro koncertinę programą atlieka jaunimas. Taip pat bus parodyta filmo ištrauka apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą New Yorko 1968 m. šokiams groja Joe Thomas orkestras. Įėjimas 2.50 dol.

SPALIO 10 D., SEKMADIENIS

Iškilmingos pamaldos 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 259 No. 5th Street, Brooklyn, N. Y.

Iškilminga akademija ir koncertas 3 v. popiet Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje, 89-30 114 Street, Richmond Hill, N. Y. (Įėjimas iš 113 Street)

Koncerto programoje dalyvauja: Čurlionio ansamblio solistė I. Grigaliūnaitė; Ažuolai — Clevelando vyrų oktetas, vadovauja Rytas Babickas; akordeonistas virtuosas J. Daubaras.

Įėjimas 3, 4, 5 dol.

(Veiks DARBININKO spaudoje kioskas)

Minėjimą rengia ir atsilankyti kviečia

JAV LB centro valdyba
LB New Yorko apygardos valdyba

HARTFORDO LIETUVIŲ KLUBAS

visus kviečia į

61 METŲ JUBILIEJINĮ

KONCERTĄ-BALIŲ

šeštadienį, spalio 9, 1971

7 val. v.

Lietuvių Amerikos Piliečių Klube
227 Lawrence St., Hartford, Conn.

Programą išpildo

CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS

su soliste IRENA GRIGALIŪNAITE

Veiks turtingas bufetas

Šokiams gros R. BUTRIMO orkestras

Bilietų kaina \$4.00

Moksleiviams — \$2.00